انسان په فاصله د انسان

Pukhto.Net

صابر شینواری

انسان په فاصله د انسان

افسانې (چاپ ۲۰۰۸)

صابر شینواری

Pukhto.Net
پښتو

انسان په فاصله د انسان .صابر شینواری (افسانې)

فهرست

1. آرمان

2. ریالسټ

3. همدردي

4. مساوات

5. العیاذ بالله

6. زاویه دنظر

7. انسان په فاصله د انسان

8. مشیني دور انسان چرته بیایي

9. ذکر د ځمکې

10. حاجت

11. تعلیم ښه شی دی

12. تالاب

13. انسان نما

14. کاروبار

Pukhto.Net
پښتو

آرمان ——— لنده کیسه

یوه ورځ داسې چل وشو چې په لاره مې یوه جینۍ خوښه شوه. د هغې لوړ قد او ښکلی رنګ ددې قابل وو چې سړی دې ورپسې شي. هغه مخکې وه او زه شاته. لږ چې وړاندې لاړو نو هغه یوه شوه چې دا ابن سبیل خو په ما پسې راروان دی.
"تاوه شه ګنې دکاندارانو ته وایم"...
ما چې دا ټپه واوریده نو پښو مې کار پرېښوده او سر راباندې تاو شو. زه دې ناځاپي ګوذار ته هیڅ تیار نه وم او نه مې د دومره حسینې جینۍ نه ددې طمع لرله. لږه شیبه وروسته ما خپل خور شوی وجود راټول کړ او بیا ورپسې شوم.
"ډېره ښائسته یې -------- ټیلیفون نمبر --------"
په دې وخت کې هغې ټیلیفون راوویست او غوږ ته یې ونیو-- ما سوچ وکړ چې اوس دې په چا دربوي --- تښته ګنې لاړې په ځان مرګې کې. ولاکه دې څوک پوښتنه هم وکړي چې څوک مړ دی او ولې مړ دی."
ما زر لاره بدله کړه او په بله کوڅه ننوتم. ما نه هغې ته په زړه کې کوم غلط خیال راوستی وو او الله شاهد دی چې زه په هغې باندې د زړه د تله مئین شوی وم. خو اوس دا هرڅه اوبو وړي وواو ما سره د خپل ځان د خلاصي غم وو.
څه وخت چې تیر شو نو جینۍ ظالمه بیا رایاده شوه. هغې په ما داسې جادو کړی وو چې زما په رګ رګ کې یې د مینې احساس راپارولی وو. داسې ښکاریده لکه په پردې جنګ کې چې د ماشوم د ګوتو نه د مور لاس خوشې شوي وي او کلونه پس یې د خپلې کوڅې نښې نښانې ذهن ته راغلي وي. ما چې هر څو ځان ټینګ کړ خو ونه شوه او ناځاپه مې په خپل آرمان پسې منډه کړه او په لاره کې د هر قسم خطر نه بې پروا په هغې پسې لاړم.
زه دومره تیز روان وم چې د ښار په دې تنګه کوڅه کې به ډېرو ته اړم شوی یم او ډېر به ماته لړم شوي وي. خو ما سره دومره موقع نه وه چې زه دې د هر لاروي عملنامه وګورم او یوه شم چې ولې لاره نه راکوي او جینۍ ته په رسیدو کې د دوی څه تاوان دی !!!
لږ مخکې چې لاړم نو ګورم چې جینۍ موټر ته وخته او کور ته یې د تلو اراده ده. ما چې دا منظره ولیده نوخپل ټول کارونه مې یوې خواته کړل او منډه مې کړه ګاډې ته وختم. په ګاډي کې ځای نه وو او یواځې ددې د څنګ سیټ خالي وو. زه په دوه کې حیران شوم چې اوس څه وکړم. که ودریږم ستړی کیږم او که د جینۍ سره په خوا کې کښینم نو ټوله دنیا اور اخلي.
زما مجبوري داده چې له ډېره وخته په کور کې یوې حسینې نازنینې میرمن ته ضرورت لرم چې زما کور ته خوشحالي راوړي او زما دا ستړی وجود لږ په دمه شي.
ډېر وخت وشو چې زما د کور په شااوخوا کې حالات ښهٔ نه دي او خپلو پردو پکې غوبل جوړ کړی دی او اثر یې زما په کور کې محسوسیږي. خدای خبر ولې ماته داسې ښکاري چې همدغه یوه جینۍ زما د ټولو دردونو او ستونزو حل دی او د همدغې محترمې کمی دی چې زه داسې پریشانه یم او سرګردانه یم.

آخر د جینۍ کور رارورسیده او ګاډی د هغې په غوښتنه ودریده. هغه چې کوزیده ، نو زه هم ورسره کوز شوم او روان شوم. زما سترګو چې کار شروع کړ نو ګورم چې د هغې کور د یو اوږد میدان په هغه بل سر کې دی او د لارې دواړو غاړو ته شنو وښو د هغې د ګاونډیانو له پاره د ماذیګري د ناستې ښه دمه ځای جوړ کړی وو. زه حیران شوم چې دا ولس څه کارروزګار هم لري او که نه همدلته ناست دي او د جینۍ حفاظت کوي.

ما ډیرې منډې وکړې خو جینۍ مې په نصیب نه شوه . څه د خپل ښار خلکو زما کار خراب کړ او څه د هغې ګاونډیانو زه هغې ته پرېنښودم. الله دې دواړه تباه کړي. زه د دواړو نه خفه یم.

Pukhto.Net
پښتو

ریالسټ

جنرل موریسن هم عجیبه سړی و. په یو وخت کې پکې ځو بېلابېل صفتونه راټول شوي وو. هغه یو بردبار، وجیه او دلچسپ سړی و. د دومره دولت سره سره پکې د کبر او غرور څه نښه نه لیدل کېده. سړی د هغه سره په صحبت کې نه تنګېده. د هغه د کار دفتر د سپر سټار واین کلب تر څنګه واقع و. زما او د هغه د پېژندنې سبب د هغه یواځنۍ لور باربرا موریسن وه. د باربرا د پښتو ادب سره مینه وه او غوښتل یې چې د پښتو او پښتنو په باره کې معلومات لاسته راوړي. نن سبا د همدې مجبوریت له مخې دلته راغلې وه او ما سره یې ملاقات شوی و. هغه زما د معلوماتو نه متاثره شوه او د بېرته تګ په وخت یې ماته هم لندن ته د تلو بلنه راکړه. او دا دی صرف دوه میاشتې پس پسې زه هم لندن ته راغلم.

لندن زما د توقع نه زیات ښکلی ثابت شو. ټکسي زه د باربرا د کور مخ ته کوز کړم. کور څه و سم شاهي محل و او په وسیعه احاطه خور و. هغه زما په ناڅاپي راتلو ډېره خوشحاله شوه او دا یې یو سرپرایز وګاڼه. لږه شېبه وروسته جنرل موریسن هم راغی. هغه ماته د هرکلي په وخت نوم واخیست او په ګرمجوشۍ سره یې زما هرکلی وکړ. څه شېبه پس یې ما سره زما د شاعرۍ په هکله خبرې پېل کړې. زه پوه شوم چې باربرا زما په هکله ډېر څه ورته ویلي دي. د خبرو په ترځ کې زه په دې ورسېدم چې موریسن یو زمانه ساز شاعر او صاحبِ طرز ادیب دی.

د چای څښلو نه وروسته مونږ دربواړه راووتو او تر ماښامه آخوا دېخوا وګرځېدو. چې کور ته راغلو نو د موریسن د مازغو نه لا د شعروشاعرۍ خبره نه وتلې. هغه ما سره نژدې کښېناست. زما لاس یې په خپل لاس کې ونیو او ویې ویل: "ته ریالیزم خوښوې او که روماټنک جذبات؟" ما جواب ورکړ: "زه مشرقي سړی یم خامخا به ریالسټ یم. رنګیني او نمایش د مغرب کار دی".

هغه په قهقهه وخندل او ویې ویل:"ګوره صاحبه! دا صحیح ده چې مونږ د ریالیزم نه انکار نه شو کولی خو رومانیت هم د ژوند یو درونداړخ دی چې په شاعرۍ کې باید ښه په شدومد څرګند شي".

"-هغه هسې خیالي خبرې دي او د ژوند په کومه لحظه کې په کار نه راځي. زه د ادب د پاره د ژوند د نظریې قایل یم. شعر د ټولنې عکاس پکار دی".

"-درسته ده خو زه وایم چې یو شاعر ادیب په خوله وایي یو څه، او کوي بل څه نو دا هم ښه نه ده".

ما په پوره زعم وویل: "زه چې د ریالیزم نه ډکه شاعري کوم ګو شاعري به مې لږه شډله وي خو ما ټولې د کار خبرې کړې. په خپل ژوند کې تل د ښځو سره د مینې، بې ځایه خوندونو او آواره ګرځېدو نه لیرې پاتې شوی یم".

"-سمه ده ماته خوب راغی. ته هم ویده شه سبا به خبرې کوو".

د جنرل د وتلو نه وروسته باربرا راغله. د سلام نه وروسته یې وویل: "زه همدې ته منتظره وم چې جنرل ووځي او زه راشم. ځه چې بهر ځو".

دواړه راووتو. باربرا خپل موټر د یو نایټ کلب په احاطه کې ودرولو او کلب ته ننوتو. ژوند دلته بل ډول و. شباب شباب و او د هر شي نه دولت او مستي څڅېده. مخامخ هال کې

بې‌لابې‌لې جوړې په رقص بوختې وې. ما هم باربرا د لاس نه ونيوه او په رقص مو شروع وکړه. رقص دومره خوند راکړ چې باربرا مې په غېږه کې ټينګه کړه او تر خپله وسه مې وزبې‌شله. ما او هغې په يو بل د بوسو باران وکړ.

ما د باربرا په فرمايش مشروبات ځکل او شا او خوا د ناستو منتخبو حسيناوو د لغړو پښو او نورو قابلِ ديد حصو نه محظوظ کې‌دم. داسې ښکلې جينکۍ د سړکونو په سر ډېرې کمې ليدل کې‌ږي. بِل باربرا آداء کړ او د شپې دوه نيمې بجې د کلب نه راووتو. بهر چې راغلو نو سترګې مې ن‌ې غ په ن‌ې‌غه راتلونکو رڼاګانو وبرېښولې. د سړك په غاړه هم ښه ګڼه ګوڼه وه. دې شي‌به کې زما مزغو کار پرېښود. د سړك د بلې غاړې نه جنرل اوږده اوږده قدمونه اخيستل او زمونږ خوا ته راروان و. زما په بدن کې وينه وچه شوه. مونږ سترې مشې وکړه او د باربرا سره په موټرکار کې کور ته راغلو. په ټوله لار هغه هيڅ ونه ويل بيواځې يې د ځان سره په سترګو کې اشارې کولې او په ل‌ې‌مو کې يې خندل.

هغه زه ډرايننګ روم ته راوستم او تر څنګه يې کښې‌نولم. زما لاسونه يې په خپلو لاسونو کې ونيول او ويې ويل: "ګوره صاحبه! کلب هم د رومان او رنګينۍ يو نماينده ځای دی چې نن ته ورغلی وې".

زما په ستوني کې آواز ونښت او په ټيټ آواز مې ووېل:

"دا نن زه هسې غلط شوی وم. زه خو د باربرا د شوق د تکميل په خاطر تللی وم. زه اوس هم په خپله نظريه کلك ولاړ يم".

هغه خپل دروند سر وخوځولو ، فرش ته يې وکتل ، وروځې يې جيګې کړې او په سترګو کې يې وخندل. ويې ويل: "له تانه مخکې هم زه ستا په شان له دوه درې پهلوانانو سره مخ شوی يم. هغوی خو مې رام کړي دي اوس ستا وار دی. ته به هم معلوم شې. اوس د شپې درې نيمې بجې دي ته ويده شه سبا به خبرې کوو".

جنرل ووت او زما په ذهن د لندن رنګينۍ راوورېدې. د چا پلار به دې ښکلاګانو ته ټينګ شي.خدای خبر څه وخت زما سترګې ورغلې وې.

سحر لس بجې راپاڅې‌دم. باربرا زما د پاره ناشته راوړه. د ځان سره مې سوچ وکړ چې نن خو بواځې وس‌ې‌دل پکار دي. د باربرا نه پټ د کوره ووتم او د هايډ پارك په لور روان شوم کله چې د لوی چوك نه ت‌ې‌ر شوم نو سترګې مې په يوه داسې جوړه ولګ‌ې‌دې چې سرتاسري حسن و. لوړه دنګه جينۍ او نيم عريان بدن ، د هر قدم سره به يې ټخ ټخ پټاخې الوزولې.

ما چې هر څو کوشش وکړ خو سترګې مې ترې وانه وښتې او بې اختياره په هغوی پسې روان شوم. يو دوه څلور لارې وروسته په يوه داسې کوټه ننوتل چې ما يې تصور هم نه شو کولی. د يو بلډنګ د دويم چت نه چن چن د ګونګروګانو آواز او د طبلې دربهار راته. ما چې سر پورته کړ نو يوې نوخ‌ې‌زې حسينې راته لاسونه وخوځول. زه لکه د مشين په څ‌ې‌ر زر زر وروختم. دروازه مې چې برانسته نو ح‌ې‌ران پاتې شوم. داسې ښکلې کوټه ما په ټول عمر کې نه وه ليدلې. د دنيا هر څه دلته موجود وو. هغې په يوې خاص آدا ما ته هرکلی ووې او د ځان سره يې په صوفې کښې‌نولم. زما د پوښتنې په جواب کې هغې داسې څه ووېل چې زړه دې غواړي. د هغې نوم روينا و او اصلاً ډمه وه.

هغه یوه ښه مغنیه هم وه چې دلته یې د مشرقي موسیقی یو کلب جوړ کړی و. د هغې په وینا هغه د حسن بازار د سر په حسیناؤ کې یوه وه. هغې د رقص په دنیا کې ځان ته مقام جوړ کړی و. د هغې خبرې دومره دلنشینې وې چې زه بې اختیاره د هغې په لور مایل شوم. ما او هغې تقریباً نیم ساعت صحبت وکړ. هغې د ما نه سبا ماښام د بیا راتلو او د هغې د رقص په محفل کې د شاملیدو وعده واخیسته. ما د هغې د صحبت قیمت آدا کړ او د هغې ځای نه ن‌ی‌غ د جنرل کور ته راغلم. جنرل دومره ښه سړی و چې د هغه کور ما خپل کور ګاڼه. ما د باربرا سره تر ډېره د روینا په هکله خبرې وکړې او ومو ټټیله چې سبا ماښام به دواړه ورځو.

سبا ماښام په ټاکل شوي وخت زه او باربرا د روینا بالاخانې ته ورغلو. د یو نوکر په رهنمایي موږ د رقص هال ته ننوتو. هال سم د یوې نګارخانې په څ‌ی‌ر و او په کې د شیشې هنري کار شوی و او په دې تیاره ماښام کې د یو شیش محل په څیر ښکارېده. فانوس ، بلبونه ، روښانه شمعې ، د ګونګروګانو شرنګار ، د رباب سوزوساز ، په یوه زمانه کې ما هم په خپل ښار کې داسې محفلونه لیدلي وو. په دروازه چې داخل شو نو د پوخ عمر یوې ښکلې ښځې موږ ته ښه راغلاست وویل. لږه ش‌ی‌به هم نه وه ت‌ی‌ره شوې چې د هال ټولې کرسۍ ډکې شوې. مخامخ یوې ښکلې نازك اندامې غوټۍ رقص کولو او یو پُرسوز غزل یې زمزمه کولو. د څه وخت د پاره دې هم محفل ته روښنایي وبخښله او د خپل حسن داد یې وصول کړ. د پوخ عمرې ښځې په اشاره هغې محفل برخاست کړ او د روینا د راتګ اعلان یې وکړ. په ټول هال کې ګونګوسي پ‌ی‌ل شو. روینا څه راغله چې محفل یې جاوداني کړ. د رقص په وخت د هغې ټولې پلې خوزېدې. اُف د هغې آداګانې ، سوزنده آواز ، د هغې د پښو ټپار. کله چې غزل خپل شباب ته ورس‌ی‌ده نو یو صاحب پاڅ‌ی‌ده او په روینا یې د روپیو باران جوړ کړ. کله چې د هغه ج‌ی‌بونه سپك شول نو زه ورپاڅ‌ی‌دم. ما د مخې د غټو نوټونو نه شروع وکړه. د روینا خولې هم اوبه راپرېښودې. ما یو لاس د هغې د نرۍ ملا نه تاو کړ او په بل لاس مې د هغې د حسن اسناد وپشل. کله مې چې یو لوی بنډل راوویست نو هغې له ډېرې خوښۍ زه ښکل کړم. ما هم دوه درې ځله هغه ښکل کړه. دا حالت تر هغې جاري و تر څو چې ما سره پیسې وې. نن د روینا د رقص ټول وخت ما نیولی و. ځکه خو زما د بیرته کښ‌ی‌ناستو سره سم محفل برخاست شو.

د نورو خلکو سره یوځای موږ دواړه هم راووتو. ما به لا دوه درې قدمه هم نه وو اخیستي چې د خلکو د منځ نه یو غوښن لاس راووت او زه یې د لاس نه ونیولم. ما چې وروکتل نو زړه مې ډوب شو. په تندي مې یخه خوله راغله.

-"آفرین صاحبه! زه نه پوه‌ی‌دم چې ته دومره حسن شناس هم یې. نن خو دې د روینا پوره پوره حق آدا کړ ". موریسن په لوړ آواز وویل.

ما هغه ته هیڅ جواب ورنه کړ خو په زړه کې مې ت‌ی‌ره شوه چې نور نو د موریسن سره ګوذاره ګرانه ده. په لومړي فرصت کې به ترې یو خواته ل‌ك‌ی‌رم.

موریسن یوه ټکسي ونیوله. زه د شرمه په وروستي سیټ کې غونج کښ‌ی‌ناستم. زه د خپلې دعوې ضد ثابت شوی وم. ما احساس کړه چې زما ت‌ی‌رې خبرې هسې د خولې بړبوکۍ وې. ټکسي موږ د موریسن د محل مخې ته کښته کړو. موریسن زه د لاس نه ونیولم او ن‌ی‌غ یې خپلې کوټې ته بوتلم. هغلته یې تر څنګه کښ‌ی‌نولم او زما لاسونه یې په خپلو لاسونو کې ونیول. د هغه دا عادت

ډېر عجيب و. هغه به په خبرو کې د تاکيد په وخت زما لاسونو ته زور ورکاوهٔ. د لږ ځنډ نه وروسته يې په خوږه لهجه ووېل:

"فکر کوم حسن بازار هم د ژوند رومانوي اړخ دی. يواځې دده په هکله فکر کول هم څومره خوندور دي ، څه دې خيال دی ؟".

زه نو د خجالته نه مړ وم نه ژوندی. د جنرل دې خبرې چې درسته ده! خو زه وايم چې يو شاعر اديب په خوله وايي يو څه ، او کوي بل څه نو دا هم ښه نه ده. زما په ذهن کې د تندر په څېر څريکې وکړې. په ډېره نا آرامۍ مې ووېل: "بخښنه غواړم! زه هم حېران يم چې هلته تللی څنګه وم. زه بې‌خي نه تلم خو زه خو باربرا د ځان سره بېولی وم".

ــ "هلته هسې هم څوک يواځې نه ځي. يو څوک خامخا بيايي. هسې هغه ښکلې غوټۍ ، هغه روڼ ماښام او پُرخياله غږ څومره خوند کوي. سړی د هغې په هکله صرف فکر کولی شي. زه خو وايم رياليسټ هم اوسه خو بې د رومان نه هم ژوند نيمګړی دی". ما دده په رويه تعجب وکړ. د وروستۍ خبرې په ترخ کې يې يو ځل بيا زما لاس ته زور ورکړ.

ما په شکست خوړلي لهجه ووېل: "خو کار هم ښه شی دی. بې د کار کولو نه ژوند ممکن نه دی. د خلکو د حق غم هم بايد وخوړل شي. د رومان نه هېڅ هم نه جوړېږي. کار خو يې کار او حقيقت پسندي خو يې حقيقت پسندۍ ته ويلې ده".

هغه زما لاسونه بيا زور کړل او ويې ويل: "عشق دې کړی".

ــ "نه ... نه دا څه وايې!!! ما په خپل ټول ژوند کې کومې ښځې ته کتلي هم نه دي".

ــ "په غره کې به لوی شوی يې ..... چې هلته ښځې بې‌خي نه وي".

ــ "نه نه دا څه وايې!!! په کور کې راسره دوه د تره لورګانې او يوه د ترور لور هم وسېدې او زمونږ دوه ګاونډۍ ماريه او شازيه به هم مونږ کره تلې راتلې چې د سپوږمۍ په څېر ښايسته وې. د ماريې سره خو مې داسې زړه لګېدلی و چې يو ساعت به مې ونه ليده ، زړه به مې پړق چاودېده. هغه په ما دومره ګرانه وه چې ما نه به يې څه غوښتل ما به ورته راوړل. ټوله ورځ به د باغ په يو کونج کې ناست وو او د دنيا جهان کيسې به مو کولې. ما هغه ډېر ځله غاړه ايستلې هم ده. ددې نه علاوه مې داسې کارونه کړي دي چې توبه ترې هم شرمېږي".

-"د افسوس خبره ده ... نو دا د رومانيت کرونده نه ده نو نور څه شی دی. ګوره صاحبه! ښه به دا وي چې زما خبره ومنې او د رومانيت په هکله درست معلومات لاس ته راوړې. ته رومانيت ډېر په غلط مفهوم کې اخلې ". هغه په يو آدا سره ووېل.

ــ "دا هسې پخوانۍ قصې دي. دا کارونه ما هغه وخت کول چې زه شاعر نه وم. زه اوس د يو رياليسټ انسان په حېث ددې خرافاتو کلګ مخالف يم".

ــ "يعني ستا مطلب دادی چې ته د عشق او مينې په نوم کوم لفظ نه پېژنې او نه به په راروان وخت کې عاشق شې".

ــ "او باالکل! زه به کومې پېغلې ته وهم نه ګورم او نه به يې څه دعوت قبول کړم". ما په پوره زعم ووېل.

ـــ "درسته ده ته اوس آرام وکړه بیا به خبرې کوو". دې سره هغه ن‌ی‌غ ودرېد خو ماته هغه د رخصت خبره رایاده شوه. ماته نور ددې ځای نه په تګ کې عافیت ښکارېده. اګر چې جنرل ماته د پاتې ک‌ی‌دو ډېر وویل خو کله چې پوه شو چې زه نور دلته د پاتې ک‌ی‌دو والا نه یم نو ویې ویل: "ښه ده ... سبا به لاړ شې". هغه لاړ او زه د خوب په تکل وغزېدم.

سحر د ناشتې نه وروسته مې د جنرل نه رخصت واخیست. هغه باربرا ته وویل چې تر یو ځایه زما ملګري وکړي او زما د ټکټ وغ‌ی‌ره غم وخوري.

زه د باربرا سره په موټر کې کښ‌ی‌ناستم. باربرا د موټر د روان‌ی‌دو وروسته وویل: "تر سټ‌ی‌شن پورې به دې زه ورسوم ځکه چې لاره ډېره اوږده ده". ما د هغې شکریه آدا کړه. کله چې د فایو سټار هوټل مخ ته ت‌ی‌رېدو نو باربرا په غمګینه لهجه وویل:

-"که خفه ن‌ه‌ی‌ږې نه یوه خبره وکړم؟". ما وویل: "آو ... ولې نه".

ـــ" د کله راهیسې مې چې ته لیدلی یې د زړه آرامه دنیا مې بې آرامه شوې ده. زما ستا قدوقامت ، تورې سترګې او مشرقي انداز ډېر خوښ‌ی‌ږي. مهمه دا چې زه په تا مینه یم".

زما په دماغو کې چراغونه بل شو ، سترګو ته مې ستوري وځل‌ی‌دل او په زړه کې مې یخه هوا وچل‌ی‌ده. صرف دومره مې وویل: زه هم ستا وصال بیخي بدل کړی یم. د کله راهیسې مې چې ته لیدلې یې د زړه ورانه دنیا مې آباده شوې ده. زما په زړه کې هم ستا د پاره چپې په موجونو وې خو ما دې چپو ته نوم نه شو ورکولی.

ـــ "سمه ده. ډېره ښه شوه چې زمونږ مینه یو طرفه نه ده. ته اوس زما د پاره دومره نه شې کولی چې یوه شپه پاتې شې تر څو یو بل ته خپل زړونه ښه تش کړو؟".

ما په پوره ت‌ی‌زی‌ه سره وویل: "ولې نه! خو اوس خو دا ب‌ی‌خي امکان نه لري ځکه چې ما اوس د جنرل نه رخصت اخیستی دی. هغه به څه وایي".

ـــ" دا هیڅ خبره نه ده. ته داسې چل وکړه چې ورځ په کوم بل ځای کې ت‌ی‌ره کړه. کله چې شپه شوه نو د هغې بلې لارې به زما خوابګاه ته راشې. خیال کوه چې د نوکرانو نه دې څوك ونه ګوري. زه به منتظره ناسته یم".

ـــ "سمه ده. زه به همداسې وکړم". هغې زه د موټر نه کوز کړم او بیرته د کور په لور رهي شوه. زه د ورځ ت‌ی‌رولو په خاطر نزدې پارك ته ورغلم. زما دا حال و چې یوه یوه لمحه به راباندې کال تمام‌ی‌ده. په پارك کې مې هم زړه ونه لګ‌ی‌ده او په سړکونو مې آواره ګردي پ‌ی‌ل کړه. تر څو چې شپه راتله نو ما دوه کِلو وازده ویلي کړې وه. آخر څه په اکو بکو ماښام راغی. تر څو چې د جنرل کور ته رس‌ی‌دم ،شپه پخه شوې وه. زه د باربرا د هدایت مطابق د هغه بلې لارې خوابګاه ته ورغلم. د باربرا خوابګاه هم دیوې لویې بنګلې نه کمه نه وه. لږه ش‌ی‌به پس د باربرا مترنم غږ زما غوږونه ځان ته راښکل.

ـــ "باربرا! دروازه زر خلاصه کړه زه یم". د بلې خوا د باربرا آواز راغی چې: "مائي ډارلنګ! دروازه خو په دې نه شم خلاصولی چې آواز یې پورته نه شي. نزدې د نوکرانو کوټه ده. ته داسې چل وکړه چې په دېوال راواوړه. اول لاسونه راواړوه زه به دې د لاسونو نه رازور کړم".

Pukhto.Net

ما هم په يو پړق کې لاسونه په دېوال ورواړول. د هغې خوا باربرا ونيول. زه حېران شوم چې د باربرا په لاسونو کې دومره زور د کومه ځايه راغی. خو کله مې چې په دېوال سر ورنږی غ کړ نو سترګې مې ټېټې پاتې شوې. ها خوا جنرل د غره په څېر دنګ ولاړ و .... زما لاسونه يو ځل بيا د هغه په لاسونو کې وو.

Pukhto.Net
پښتو

همدردي

دهر انسان د تخلیق شاته د دوه کسو لاس دی یوه ښځه او یو نر . سړی چې په څه شي سړی دی ګویا هغه برخه ورته د نارینه رسی‌دلې ده. اوهره ښځه چې په څه شي ښځه ده نو د وجود هغه برخه ورته د ښځې په نصیب رسی‌دلې ده ، باقي سړی دی.

دخبرې مطلب دادی چې هر سړی نیم نر دی او نیمه ښځه او دغه شان هره ښځه نیمه ښځه ده او نیم نر . بلکه هر سړي او هرې ښځې د جوړېدو په وخت کې زیات وخت له ښځې سره ت‌ی‌رکړی دی.

په ما چې دا نادر راز افشا شو نو سمدستي مې ورته د یوې مقالې شکل ورکړ او مقامي اخبار ته مې ول‌ی‌ږه چې په هغې کې مې د نورودلایلو سره دا علمي دلیل هم لیکلی و چې: "د هر انسان د تخلیق شاته د دوه کسو لاس ...."

زما یقین و چې د مقالې چاپ ل‌ک‌ی‌دل به دنارینه ؤ غرور ته ماتې ورکړي او د ښځینه ؤ د کمزورۍ احساس به راکم کړي. خو داسې ونه شو.

اخبار په نارینه طبقه کې مقبولیت پیداکړ او له هره طرفه راته تعریفي لیکونه راغله. خو بل طرف ښځو دا د ځان بې عزتي وګڼله او په ما یې د یو کم عقل ، بې موضوع او کچه سړي تورونه پورې کړل. او اخبار ته یې وارننګ ورکړ چې بیا داسې بې سروپا لیکنې چاپ نه کړي.

زه چې دلته مایوسه شوم نو بل ښار ته مې د تلو اراده وکړه په دې خیال چې :

ندارد‌چون این شهر گوهر شناسی

دلِ خود به ملکِ دِگر مفروشم

زه چې بل ښار ته راغلم نو په بې غمۍ سره مې په دې هکله څ‌ی‌ړنې پیل کړې چې په دې کې د ښځو عالمي ورځ راورس‌ی‌ده. ما رنګ په رنګه پوسترې ب‌ی‌رغونه تیار کړل او مختلفې نعرې ، شعرونه مې پرې ولیکل او په هغې کې مې په دې خبره زور راوړو چې له دې وروسته هر سړي ته په بل سړي کې له سړي سره سره خامخا ښځه هم په نظر راشي او لکه د طاؤس خپلو پښو ته په لیدو شرمنده شي. او هرې ښځې ته بله ښځه پوره ښځه نه بلکه نیمه ښځه نیم سړی ښکاره شي او له نتایجو نه یې بهرور شي.

سهار تر لسو بجو پورې ما خپل اشتهاراتي مهم ښه په تُندۍ سره جاري وساته. هر خاص و عام ، اخباري نمایندګانو او د کلیو باندوڅخه راغلو مریضانو سیلانیانو ته مې تشریحي خطبې بیان کړې ، پوسټرې تقسیم شوې او دهر قسمه سوالونو ځوابونه مې وویل. تقریباً ډېرو خلکو زما د راوړي پیغام مرسته ملګرتیا وکړه او داد یې راکړ.

په دې کې ناڅاپه د بوې خوا نه د ښځو یو مضبوط ټولی راښکاره شو چې مخه یې همدې چوك ته وه. د راتلو سره یې فلك شګافه نعرې پورته کړې چې په کې د سړو نه د بغاوت ، په خپلو پښو د ودرېدو او د ظلم او زیاتي خلاف آوازونه پورته شو. زه چې پوه شوم چې دوی یوځل بیا خطا شوې او د افراط لاره یې ونیوه نو زر زر مې خپله میانه روي رامخې ته کړه او په ډېر هنر مې د سړیو د سړیتوب ګراف ففتی ففتی ته راکوز کړ او چې په دې لړ کې مې څه زده وو ټول مې د دوی مخ ته ډېری کړل او بیا مې یې خپلو بېنرونو ته پام راوګرځولو.

ښځو چې دا هر څه ولیدل نو یوه یکې راوړاندې شوه او ویې ویل: "دا څه بې هودګي ده!!! ________ له دې ځایه ځې او که پولیس راوغواړم ".

په ما ورځ توره شپه شوه چې تر اوسه دوی څه ویل او اوس د یو نارینه د شړلو د پاره نارینه راغواړي. ګویا خپله ګټه په نارینه ؤکوي او سړي خپلو کې په جنګ اچوي. دې شېبه کې ما نه هم رګِ نبض خطا شو او سړي راته مکمل سړي ښکاره شو. ما سره غم شو چې دا هر څه خو زه د یو علمي تحقیق د رامخې ته کېدو نه زیات د ښځو سره د همدردۍ د اظهار د پاره کوم. نو بیا دوی زما مخالفت ولې کوي. ددې نظریې خو د سړو نه زیات ښځو ته د خپلولو ضرورت دی. دې کې نورو زما کاغذونه پوسټرې راجمع کړې او ما ته یې په دا مخ راوویشتې.

ماته ځان ګل‌ئ‌لیو ښکاره شو چې په ښار کې روان دی او د روم خلك یې په کاڼو ولي. بیا سقراط رامخې ته شو چې د حق و صداقت د پاره یې زهر وڅکل خو یو قدم هم شاته نه شو. ددې خیالاتو راتلل وو چې زه په نوې جذبه خپل فل‌ئ‌ټ ته راغلم او ټوله شپه مې په دې غم کې تېره کړه چې غلطي په کوم ځای کې ده. آخرد دنیا خلك زما په خبره ولې نه پوهېږي. ما لا دا سوچونه کول چې دې وخت کې راته دتبلیغیانو هغه خبره رایاده شوه چې د هر عمل شروع اول د خپل ځان نه پکار ده.

سهار ما پوره تیاري وکړه او په ډېر فخرد ښار په کوڅو کې رااوان شوم چې دې کې یوې ښځې بلې ته ووې: " دا لا څه شی دی ________ دا خو لکه چې هجړا دی خانه خراب. "

Pukhto.Net پښتو

ما مخ ورواړولو او ومې ویل: " بالکل صحیح تعبیر دې وکړو______ د بادشاه مازغه لړې خو افسوس چې ښځه ذات یې. "

خو چې لږ وړاندې لاړم نو سوچ راغی چې هجړا خو څه بل څه شی وي. هغه عېب خو په ما کې نشته نو بیا ولې غلط طرف ته منسوب کړل شوم.

ما داسې کار کړی و چې قمیص مې د ښځې اغوستی و او پرتوګ د نر. چې د وجود پورته حصه د ښځې نمایندګي وکړي او لاندې د نر.

زه چې بوه شوم چې نور نو بیخي په شرمونوشرمېدم او دې خلکو هسې هم ټول عمر د علم او ترقۍ مخالفت کړی دی او خدای خبر څومره د ملك و قوم خېرخواهان به شاته دیکه شوي وي نو څه فایده چې ځان کړوم. همغلته د خپل مشن نه مستعفي شوم او کور ته روان شوم.

Pukhto.Net
پښتو

مساوات

مونږ دواړو په ريستوران کې چاى وڅکلې او راووتو. ښکاره ده چې څوك دوه درې پيالې شنې چاى وڅکي نو بيا ټوله ورځ متيازې ورځي.
ما هغې ته ډير وويل چې هغه دې هم زما غونډې لاړه شي او مخامخ دې د ريل دمتروکه پټرۍ په خوا کې خپل ضرورت پوره کړي ، خو هغې بيخي دا منله نه. حال داچې مونږدواړه د تحريك مساوات سرګرم غړي يو او په دې مو اتفاق دى چې دا دنيا د ښځې او نردپاره يو ډول پيدا شوې ده او دواړه ترې بايد په يو ډول ګټه پورته کړي.
ما بيا هغې ته وويل چې ګوره ټوله دنيا راروانه ده او هلته د ځمکې په خدمت بوخته ده نو ته ولې نه ورځې.
په دې وخت کې دا خجالته شوه خو څه جواب يې رانه کړ. ما ته پته وه چې ددې جواب دا دى چې "شرم دى زه څنګه په داسې ځاى کې متيازې وکړم چې نارينه دې په دوربين کې هم ښکاري".
د هغې خوله ځکه بنده وه چې شرم يې د جواب په توګه نه شو رامخې ته کولى ځکه چې زمونږ په مجلسونو کې دا خبره ډيره په تُندۍ سره غندل شوې وه چې پخپله ښځو هم ځانونه د شرم ، حيا او پښتو په نوم د خپلو ډيرو حقوقو نه محرومه کړي دي.
بله ورځ مونږ په يو دوه مرسډيز موټرو کې د يو کلي په دوره روان وو. چې په لاره کې دوه بسونه وجنګيدل. هر طرف چغې سورې او د وينو لښتي روان شو. مونږ ګاډى بوې خوا ته ودراوه او ورمنډې مو کړې. تقريباً دوه درې ساعته مونږ د مړو په جداکولو ، د هغوى د سامان آلاتو او پيسو په ساتنه ، د زخميانو په راټولولو او هسپتال ته په رسولو تير کړل. کله چې حالات سم شو او خلك په خوريدو شو نو مونږ هم ستړي ستومانه خپل ګاډي ته راغلو.
په ګاډي کې ناست زنانه سټاف چې مونږ په وينو رنګ وليدو نو په ژړا شوې اوسرونه يې په لاسونو کې ونيول..... " الله د ميندو به يې څه حال وي!". ماچې کله د دوى دا يو طرفه آه و بکا واوريده نو ما ته يې سپين ږيري او بې کسه پلاران سترګو ته ودريدل چې دوى يې تکيه او دلاس آمسا وه —
ددې پيښې په سبب زمونږ دوره منسوخه شوه.
سبا ته اته واړو ټيليفون وکړ چې نن مونږ دفتر ته نه شو راتلى ځکه چې سرونه مو درد کوي او پرونى منظر مو سترګو سترګو ته کيږي. ما ورته وويل چې مونږ خو يو هم نه يو پاتې شوي حال دادى چې ستړي هم يو او منډه تړه هم مونږ ووهله نو تاسې ولې نه راځئ.
تقريباً ټولو دا خبره واړوله راواړوله چې زمونږ اوس هم ستړګې سرې دي او اعصاب مو کار نه کوي. تاسې خو سړي يئ زړونه مو غټ دي.
خداى خبر ولې زما د دوى په عذر تشفي ونه شوه او زړه مې ګيله من شو چې داڅنګه مراعت خواهانه منطق دى چې د مساوات په دې دور کې پرون هم مونږ ستړي شو او نن هم - او اعصاب د دوى خراب دي.
دا خو لا څه کوې زمونږ په سټريا کې خو هغه وخت نوره هم اضافه وشوه چې تقريباً په دوه درې هفتو کې درې څلورو زنانه ؤ دوه دوه مياشتې د ماشوم د زيږون رخصتي واخيسته.

څه وخت پس زمونږ په اداره کې د مساوات په موضوع يو سيمينار جوړ شو چې پکې د ملك نوموړو شخصيتونو ګډون وکړ. ما خپله مقاله ډيره په زحمت ليکلې وه او تقريباًد پنځه ديرش کتابونو د مطالعې او اعداد و شمار نچوړ مې پکې راجمع کړی و. د مطالعې په دوران کې زما ذهن ته دا خبره هم راغله چې: "ښځې او نارينه بالکل مساوي دي او دواړه انسانان دي. خو دا مساوات داسې نه دی چې دواړه بالکل يو رنګ دي يا ظرفيت ، جوړښت او کردارېې يو شان دی. بلکې مثال يې داسې دی لکه هوا او اوبهٔ چې دواړه د ژوند دپاره په مساوي توګه ضرور دي. خو استعمال ، نوعيت او دريافت يې جدا دی". خوما دا خيال فوراً رد کړ.
زما مقاله ددې ادعا ښهٔ نمونه وه چې ښځې او نارينه ايکي يو شی دی. د دوی حقوق ، مقام او اهميت بالکل يو شان دی. دواړه يو رنګ دي او لکه د موټر د پايو په شان دواړه د کور په چلښت کې برخه لري. زما مقاله کاميابه وګرځول شوه او ورته د ښځود حقوقو د ښهٔ حمايت امتياز ورکول شو. ناستو کسانو هم مقاله وستايله. د سيمينار دتشهير دپاره د پرنټ او اليکټرانك ميډيا نمايندګان په لوی شمير کې موجود وو. زمامقالې دومره شهرت بياموند چې ما ته د درې څلورو ملکونو نه د دورې دعوت راکول شو.
ما د ځان سره فيصله وکړه چې خپل ټول عمر به د ښځو او نارينه ؤ د مساوات په خدمت کې تيروم او چرته چې د ښځو حقوق تر پښو لاندې کيږي نو هلته به انقلاب راولم.ما خپلې مقالې ته نوره هم فراختيا ورکړه او د يو کتاب په شکل مې چاپ کړه. په کتاب کې چون د مساوات د راوستو يوه واضح کړنلاره ورکول شوې وه او ډيره په سختۍ داغوښتنه شوې وه چې په کورونو کې نظربندې زنانه دې راوويستل شي او ورته دې د ژوند په هر ډګر کې د سړيو سره اوږه په اوږه برخه ورکول شي. نو ځکه خو کتاب په بعضې غيرحکومتي تنظيمونو کې ډير مقبول شو اوهر طرف ته ددې غوښتنې د پوره کولو يو طوفان راولاړ شو او زه د يو هيرو په شکل کې مخ ته راغلم. دا مطالبه دومره شديده شوه چې دې تنظيمونو او د ملك معززو ښځينه شخصيتونو په يو اعلیٰ هوټل کې د غرمنۍ بندبست وکړ او وزيراعظم ته يې د خصوصي ميلمه په توګه د ګډون بلنه ورکړه.
زه چې کله غونډې ته ورسی‌دم نو تقريباً دوه درې زره خلکو چې ډير شمير يې زنانه وې ماته هرکلی ووې او د ګلونو هارونه يې را په غاړه کړل.
د ګډون کوونکو او خصوصي ميلمه د همدردانه تقريرونو او په دې هکله د مرستې د اعلانونو نه وروسته ما ته د صدارتي خطبې بلنه راکول شوه. زه چې کله مايك ته راغلم نو احتراماً ټول ودريدل او د لاسونو په مضبوطه پړقا يې زما بدرګه وکړه. ماپه زړه کې وويل چې همدا وخت دی چې دا مسئله په ښه شکل رايادہ شي او وزير اعظم ته هغه نکتې په ګوته شي چې د مساوات په لاره کې خنډ دي.
ما د تقرير په يوه حصه کې وويل: "مونږ ته پکار دي چې د مساوات قايل شو او ښځو ته هم په هر ميدان کې د خدمت کولو موقع ورکړو. ښځې او سړي بالکل يو برابر دي په دوی کې هيڅ فرق نشته. کوم کارونه چې سړي کوي بايد چې ښځو ته هم ورکول شي. په دې ملك نور د سړيو حاکميت نشي چل‌ی‌دی. سړيو په ټولنه قبضه کړې ده. د کور ، محلې او کلي نيولې تر ښاره او پوره ملکه بلکې تر پوره دنيا پورې نارينه د قابض کردار اداء کوي او په وسايلو يې خپټه اچولې ده".

په هال کې دومره جوش او ړقا خوره شوه چې که مجسم شوی وی نو لکه د واورې او باران به راوربدلی وی.
ما خپل تقرير جاري وساته: " ولې تاسې نه ګورئ چې په دې ملك کې سړي د فوج په شکل راجمع شوي دي اوددې ملك په غرونو رغونو يې قبضه کړې ده. ولې ښځو ته په فوج کې د شامل‌ىدو موقع نه ده ورکول شوې. د فوج سمه نيمه حصه دې د ښځو نه واخيستل شي او ددې ملك هرې حصې ته دې وليږل شي".
دې وخت کې په هال خاموشي خوره شوه:
" تاسو نه ګورئ چې ددې ملك په ښارونو کې نايي نارينه دی- قصاب نارينه دی- دکاندار نارينه دی- مزدور نارينه دی- ټکسي ډرايور نارينه دی- ټول وطن نارينه نارينه دی. ولې داظلم روان دی. ولې په کاروبار نارينه قابض دی. ولې د هر نايي په څنګ کې يوه نايښه نه کښېنوئ- ولې رکشه د ښځې په واك کې نه ورکوئ او ولې د کلي او ښارونو د پړي او ملا مزدوري نارينه لوټي او د کليو او ښارونو زنانه ورسره نه حصه داره کېږي. ښځې هم غواړي چې ددې ملك په سختيو کې د نارينه ؤ سره يو ځای برخه واخلي. حکومت دې په دې هکله اقدامات وکړي".
ما چې وليدل د حاضرينو رنګونه ټول تك سره شوي وو او پوزې شونډې يې د عادي حالت نه را اوړدې شوې او سترګې يې ټاغې راوتلې وې. ما سوچ وکړ چې دا په تقرير کې دډېر محويت عالم دی.
" مساوات چې دی يواځې په دفتر کې د ميز تر شا نه دی بلکې په کليو باندو، ښارونو، لارو کوڅو ،پوله پټي، جنګ او دفاع - هر څه کې مساوات دی. ښځې دا غواړي چې يو نارينه مري نو يوه زنانه به ورسره ضرور د جنګ په ميدان کې مري. دا نه شي کيدی چې سړي دې په سرحدونو جنګېږي او د لويو نړيوالو طاقتونو د ګوليو ښکار کيږي دې او ښځې دې په سرخي پاوډر د مساوات لفظ ته تجلا بخښي. لنډه داچې که د يو نارينه ملا درد کوي نو د يوې زنانه ملا به ورسره ضرور درد کوي.........".
زه چې کله په خود کې راغلم نو ډېر وروسته په دې پوه شوم چې نن زما په هسپتال کې دريمه ورځ ده او لس پنځلس ورځې مې نورې هم همدلته دي.

العیاذ بالله

مجنون څکه کامیاب و چې ځان یې نه و تقسیم کړی او ټول عمر یې یواځې په یو عشق ګوذاره وکړه.
او روایتونه وایي چې لیلٰی هم ډیره ښایسته نه وه بلکې توره وه نو ځکه خو مجنون ته د ډیرې انرجۍ د مصرفولو ضرورت نه و او لکه د زیارت د ډیوې په لړو تې‌لو هم چل‌ی‌ده. خو ابن خلدون په خپل کتاب تاریخ المفسدین کې یوه عجیبه واقعه راوړې ده چې هغه ددې پورته بیان نفي کوي.
داسې ښکاري چې ابن خلدون دا روایت په غلطه طریقه حمل کړی دی خو چې سړی د نني زمانې د مفسدینو اعمال ګوري چې د اسلام او مجاهد په جامه کې یې ځانونه د الله جل مجده په مخ کې ځومره ذلیل کړل ، ځومره یې په خپلو غوږو ربړو د قرآن پاڼې داغدارې کړې او ځومره یې خپلې پګړۍ ددې خاورې د صحرایي غریبو پ‌ی‌غلو په طهارت نجسې کړې... نو د سړي باور شي چې مجنون به هم سم سړی نه و.
ابن خلدون لیکي چې مجنون یوه ښځه هم اغوا کړې وه. هغه دا کار هغه وخت کړی و کله چې هغه د روزګار په تلاش کې بغداد ته تللی و. کله چې هغه د یوې بالاخانې په خوا کې ت‌ی‌رېده نو د ساز و آواز شیریني هغه دې ته مایل کړ چې دننه ورشي. کله چې دننه ورغی نو په قلوپطرا نومې رقاصه یې زړه بایلود او د تورې په زور یې هغه وتښتوله. کله چې لیلٰی ددې خبرې نه خبره شوه نو مجنون ته یې یو خط ولیکه چې دا غلط کار دې ولې کړی دی. مجنون په خپله صفایي کې ولیکل چې د یو چمن د ګلونو خوشبو چې د چمن د دیوالونو نه هاخوا اوړي نو خامخا به د ګلونو کاروباریان ځان ته متوجه کوي او د خوشبو د تسخیر په خاطر به په ګل او ګِل اجاره داري قایموي. خو زه بیا هم افسوس کوم او د خپل ندامت په خولو لوند یم. ته خفه کیږه مه ځکه چې زه اوس هم له تا سره مینه لرم. تاته خو پته ده چې عراقی بن مانس په یو وخت کې په درې خلورو ښاخونو زانګي او خوند اخلي.
لیلٰی چې د مجنون په لهجه کې د بغداد د متکلمینو او ادبي آواره ګردو عیاشي محسوسه کړه نو پوه شوه چې مجنون اوس کوهي ته بوکه نه اچوي بلکې راساً کوهي ته کوز شوی دی.
ابن خلدون لیکي چې لیلٰی ددې نه وروسته د ځان نه ښاماره جوړه کړه او روزانه به یې د چندړو په مختلفو ښاخونو رازانګل او د صحت خیال یې ساته.
واسکو ډی ګاما چې د یورپ نه د قسطنطنیې په لاره هند ته راته نو مجنون یې په روم کې لیدلی و. هغه په خپله سفرنامه کې لیکي چې د روم په مضافات کې زما ملاقات د مجنون نومې یو سړي سره وشو چې تازه عیسایي شوی و او د ورځې به درې ځله چرچ ته تلو. ګاما لیکي چې ما د هغه نه پوښتنه وکړه چې ته د عیسایيت نه ځومره متاثره یې او د مطالعې محور دې څه شی دی؟
هغهٔ په جواب کې ووې چې زه د عیسایيت نه ډیر زیات متاثر یم ځکه چې دلته یو پادري راته کار هم پیدا کړی دی او لور یې هم راکړې ده. اول عراق ته تللی وم هغلته رانه قتل وشو اوس دلته راغلم.
مودې ت‌ی‌رېږي او د مجنون د بد کردار وارثین اوس هم د ځمکې په مخ راټوک‌ی‌ږي. اوس هم خلك د پیسو دپاره عیسایان ک‌ی‌ږي ، کیمونستان ک‌ی‌ږي ، او شیعه ګان ک‌ی‌ږي او د پښتانه غوندې د مخلص مسلمان او بې ضرره انسان په سینه چاړه ورمنډي.

زاویه دنظر

د بادار پلار بوډا و او مور يې د زمرۍ غونديء په ټول عمر کې صرف دوه بچي راوړي وو ، بادار او سپد نظر .

د جمعې ورځ وه ، جومات ښه ډك و. ملا صاحب بيا بيا دا حديث شريف لوسته چې اَلصّدقةُ ردُّ البلاء او ورسره ورسره يې د صدقې د اهميت مختلف اړخونه رابرسېره کول. په بادار دومره اثر وشو چې سمدستي يې د کور د بکس نه پنځه سوه روپۍ وويستې او راووت. د هغه د نېکۍ کولو حس ښه په جوش کې و. مدرسې ته چې ورسېده نو د اطمينان دپاره يې د مدرسې بورډ ولوست:

مدرسة بحرالعلوم

مهتمم:امام العارفين علامه الحاج حسين احمد صاحب مد ظله العالی

او بيا په مدرسه ورننوت. د کوټو او برنډو د يو اوږد قطار نه چې تېرشو نو مخامخ ورته يوه نوراني څهره ښکاره شوه چې اوږده سپينه ږيره يې لرله. د ململ پګړۍ يې په سر وه او په لاسو کې يې اوږدې تسپې لاندې ځنګېدې. بادار نېغ ورغی او د هرکلي په وخت ورته پښو ته ټيټ شو او بيا يې پنځه سوه روپۍ راوويستې او مولٰنا صاحب ته يې په لاس کې کېښودې. نوراني څهرې چې پيسې وليدې نو په نورانيت کې يې اضافه وشوه. بادار يې د لاسه ونيوه او د ځان سره يې يوې کوټې ته بوتلو. کله چې کښېناستل ، نو د بادار په حق کې دعا وشوه:

__"جَزَاكَ اللّٰهُ اَحسنُ الجزَاء فی الدُّنياء والآخرة ، اللّٰه ربِّ کريم دې تا نېك عمله او قرآن خوانه کړي. اللّٰه دې تاته ددې نيکۍ يو په سله بدلې درکړي چې تا د اللّٰه د دين خدمت وکه. خو تاته ښه پته ده حاجي صېب چې زمونږ دا مدرسه خاص په چندو باندې چلېږي بله څه زرېعه نشته دی. نو که ستاسې غوندې اهلِ خېر حضرات له مونږ سره څه لاس امداد وکړي نو اللّٰه جلَّ شانهٗ به يې اجرِ عظيم ورکړي. "

د بادار سترګې وځلېدې. هغه ته د نېکۍ کولو بله موقع په لاس ورغله.سمدستي يې جېب ته لاس کړ ، قلم کاغذ يې راوويستل او يو لسټ يې تيار کړ.

سبا ته بادار لس زره روپۍ په جېب کې ايښې وې او د مدرسې په لور غشی شوی و. په لاره کې دوه درې ځايه پوښتنه وشوه: ---- باداره چرته ؟

بادار هر ځای د تېرې او دې صدقې ذکر ښه په شدومد وکړ او ترغيبي کلمات يې اداء کړل. بادار به لا مدرسې ته نه و رسېدلی چې يو شمېر خدايي رضاکار يې د پلار په حضور کې حاضر شول او د بادار د کارخېر نه يې خبر کړ.

بادار چې کور ته راغی نو ګوري چې پلار يې بې هوشه دی او خلك پرې راجمع دي.

__ " ما خو څه خوړلي نه دي او نه مې پرې جواري کړې ده __ په تاسو خو حرام شه که په خپل عمر کې يوه انه هم خيرات کړئ. "

د بادارخيال و چې خلکو ته يې صحيح جواب ورکړی دی. په دې وخت کې د کلي ملك ، د جومات ملاصاحب او يو دوه درې کسه نور هم راغلل.

"راغلی دی د وخت حاتم طایي .... خیرات خو په ما کېږي نو بل ځای ته یې د وړو څه حاجت دی ، الحقُّ لِلقریب ".

د ملك صیب ددې خبرې نه وروسته د بادار ماما وویل:"د سړي چې د کمي کور راشي نوچرګان یې هم بې لارې شي پاتې خو لا انسانان. "

ملا صاحب چې د تقویٰ او علمیت شهرت یې تر لیرې خور و په وړومبي ځل خوله پرانسته:"بادار جانه! پیسې دې څه کړې ـــــ چرته اخوا دېخوا خو به دې ضایع کړي نه وي ؟ "

د ملا صاحب ددې خبرې سره د بادار ډېران اور واخیست:"ملا صیب څه لیوني خو نه یم .... د خدای او رسول په لاره کې مې لګولي دي ، څه ډمانو ته خو مې نه دي ورکړي. "

ـــ"ښه نو چاته دې ورکړي دي؟ .... ځای یې معلوم دی ؟."

ملا صاحب بله پوښتنه وکړه.

ـــ "هو ولې نه د مدرسه بحر العلوم مهتمم صاحب ته مې ورکړي دي. طالبان ټول نهر وو او نور کتابونه متابونه یې هم نه وو. زما په زړه الله رحم وکړ او زه ورته خدای وسیله کړم. "

په دې وخت کې د بادار د پلار سترګې وغړېدې خو چې د کور ټوله متاع (لس زره روپۍ) یې سترګو ته ودرېدې نو بیا بې هوشه شو.

ـــ " که ملا حسین احمد ته دې ورکړي وي نو هغه خو څه بل شان سړی دی. دمدرسې په نوم یې ځان ښه جوړ که. کله به نوی جومات شروع کړي ، د هغې د پاره به چنده غواړي او کله به ځان ته د مدرسې مهتممي پیدا کړي. بلا سړی دی د بهر ملکونو سره یې هم رابطه شته. په صورتِ قطعي سره به د مدرسې یو احتیاج هم رفع نه کړي. الله جلَّ مجدهُ به د دغسې افرادو حشر له عُلماءِ سوءِ سره کوي. ـــــــ الله دې مونږ ته نجات راکړي." ملا صاحب د خپلې جهان بینۍ وضاحت وکړ.

ملك صیب چې د ملا صاحب وضاحت واورېده نو خبره یې لنډه ختمه کړه:"زه په ډېرو خبرو نه پوهیږم خو بس دومره درته وایم چې همدا اوس لاړ شه او هر رنګه چې وي پیسې حاضرې کړه."

د بادار سر په درد شو. که د ملك صیب ویره نه وی نو کله به هم بیرته په پیسو پسې نه وی تللی. خو اوس خو له داسې چا سره اوښتی و چې د ډېرو قبلې یې سمې کړې وې.

بادار څادر په اوږه کړ او راووت. په لاره به یې کله د سر درد زیات شو او کله کم. مدرسې ته چې ورسېده نو نیغ همغه دفتر نما کوټې ته لاړه. د علامه حسین احمدسره یو بل کس هم ناست و چې ښه اعلٰی لباس یې اغوستی و او یو نومولود یې د غوږ دآذان د پاره راوړی و.

بادار ساه نیولی په کوټه ور ننوت او د سلام کلام نه وروسته د خړې توشك په هغه څنډه کښیناست چې مخې ته درې یې طالبانو په چایجوش سوزولې وه.

"حاجي صاحب څنګه داسې زر بیرته راغلې؟ .... الله جلَّ شانهُ دې خیر و عافیت وفرمایي .... څه حادثه خو نه ده واقع شوې ؟." ملا صاحب په داسې انداز وپوښتل چې د مخ نه یې غم او پرېشاني څڅیده.

"مولٰنا صیب! ماته خپلې پیسې بیرته راکړه ـــــــ که ته داسې ونه کړې نوما به ټول کلی په دار کړي." بادار د خپل ځای نه رامخې ته شو.

ـــ "ولي الله ربُّ العزت دې ستا په حال رحم وکړي. ته خو ډېر نیك او متقي انسان يې. د خداوند جلَّ و علٰی شانهُ نیك بندګان تل د امتحاناتو سره مخ کیږي. "

ـــ"هر څه چې وي مولٰنا صیب خو زه ددې امتحان د ټينګې بیخي نه يم. ما دمور او پلار د مشورې نه بغیر دا کار کړی و او اوس خو راته ټول کلي بو شوی دی. ملك صیب هم خبر شوی هغه مې ولّاکه ژوندی پرېږدي. ګنې زما په وس چې وشي زه به دا خپل کور هم خلکو ته ورکړم. بس چې خلك رضا وي او زما ښه ووايي. "بادار په هيجان امیزه لهجه وويل:

ـــ" ګوره الحاج صاحب! يوه مقوله ده چې العوام کاالانعام ـــــــ عوام د څاروو په شان دي. د دوی په خبرو پسې به نه ګرځې. ته خپل تعلق د خداوندِ کريم سره ټينګ ساته. باقي امتحانات به راځي خو ته خپله حوصله درسته ساته. څرنګه چې حضرتِ لقمان خپل زوی ته د صبر تلقين کوي همد غسې زه تاته هم د صبرِ جميل توصيه کوم. "

ـــ " زه خو به صبر وکړم خو هغوی کې چې د صبر ماده نشته نو څه وکړم ؟ "

ـــ "هغوی ماته پرېږده. زه به ورته وعظ و نصيحت وفرمايم او د صدقې په اهميت به يې خبر کړم. الله به ورته هدايت وفرمايي. ته صرف دومره وکړه چې تر دې ځايه يې راوله. که نه راتلل بيا به خیر دی زه ورپسې ورشم. "علامه صاحب زر زر د بادار تشفي وکړه.

بادار جيګ شو ، خپل سر يې په لاسونو کې ونيوه او روان شو.

ـــ "ډېر صالح انسان دی. الله ورته ډېر روغ صحت او عقلِ سليم ورکړی دی." علامه صاحب ډاکټر صاحب ته مخ وراړولو او خپله رايه يې څرګنده کړه.

ډاکټر صاحب ماشوم يوې ډډې ته کړ او ويې ويل: "هر څه چې وي مولٰنا صیب! خو ماته دا سړی نفسياتي مريض ښکاري."

انسان په فاصله د انسان

"صدر له ــــ بوړې له ــــ کابلی له ــــ اشنغری لهـــ!!!" او ددې آواز په اورېدو سره زه ګاډي ته وختم. د سلام اچولو نه وروسته په مخامخ سیټ کښی‌ناستم. تقریباً د ټولو نزدې سیټونو نه زما د سلام جواب راغی.

"ټایم څه دی؟." زما د څنګ کس خوله را اوړده کړه او پوښتنه یې وکړه.

ـــ" پاو باندې نهه"

ګاډي ډرایور د یو مولانا صیب کیسټ ښه په جهر لګولی و. هغه زما آواز وانهورېده او بیا یې وویل:"څه؟ "

ما ګهړۍ د هغه مخ ته ونیوه او لږه ش‌ی‌به وروسته هغه بله پوښتنه وکړه :

" ګهړۍ بهرنۍ ده؟ "

زه پوه شوم چې د صاحبِ سیټ زما د ګهړۍ ډیزاین خوښ شوی دی ـــــ ما وویل: "آو ــ د پ‌ی‌رس نه راغلې ده. "

د هغه سترګې زما د ګهړۍ د څلا نه هم زیاتې وځلق‌ی‌دې او خپله خیرنه ګهړۍ یې په لستوڼي کې دننه کړه.

دې کې یو کس وویل: " ته راکه ـــــــ دا کتاب! شاعري مایري ده که څه؟." او دې سره هغه زما د غ‌ی‌رې نه کتاب کش کړ. د بل څنګ سیټ والا چې دا ولیدل نو زما د غ‌ی‌رې نه یې دواړه رسالې راښکودې. په دې ټول عمل کې د هغوی نظرونه په ما نه ، بلکه په کتابونو رسالو متمرکز وو.

ما چې د التفات دا لاپروا انداز ولیده نو ما هم هغوی ته ونه کتل او د خپلو شخیدونکو لاسونو په چاپي کولو سر شوم. زما په زړه کې یو خاص قسم خوړلني وټوکېده او دې ش‌ی‌به کې ماته خپل ځان څه خاص څیز ښکاره شو.

ـــ " آ وروره! کرایه راوالئ ـــــ "

Pukhto.Net
پښتو

ما سره ماتې نه وې ـــــــ کلینر ته مې د سلو نوټ ورکړ. کلینر شاته کوږ شو او په بې ادبۍ سره یې وویل:"ښه ګورې چې داسې حالت دی او بیا هم نوټ راوباسې."

دې وخت کې شاته د دریم سیټ کرم فرما چې اوږدو شخو برېتونو کې یې د جوارو د وړې پوستکې نښتې وو او توکه یې تازه تازه لاندې غورزولې وه ، وویل: " راکه .... زه ماتې درکم."

کلینر د هغه سره معامله خلاصه کړه او ماته یې آدایګي وکړه.

ګاډی ښه تېز روان و. مختلف دکانونه ، مکانات ، د سړک نه ګرځېدلې لارې او مختلف شکلونه حلیې د شیشو نه وروسته پاتې کېدل. زه هم چې لږ اوزګارشوم او غوړونه مې ساړه شو نو نظر به مې خامخا مخکې لګېده.

ما د سپینې برقع والا زړې ښځې چې د برقع نه یې مخ دباندې راویستلی و او په تېره پوزه یې د غټو شیشو چشمه رازوړنده کړې وه ، تر ځنګ یوه جینۍ هم ولیده چې عمر به یې په مشکله شلو کالو ته رسیده. د هغې برقع نه وه نو مخ به یې د څه شي نه دباندې راویستلی وی نو ځکه خو مجبوراً بهر و.

د هغې غېږ کې دوه کتابونه وو. د یو نوم خو صفا ښکارېده (هیومن اناټومي) او د بل ما هغه وخت ولیده چې زما د نظر لاندې راغی (سوشیولوجي). ماته رایاد شو چې دې دواړو سیټونو تر اوسه زه نه مخاطب کړم او نه یې څه توجه وکړه. او ښتیا دوی ماته د سلام جواب هم نه و راکړی. خو سره له دې به هم زما نظر مسلسل زما د سیټ د افق نه طلوع کېده او د هغې د سیټ په کنارو به پرېوته. خبره تر دې نه وه محدوده ما له هغې سره خبرې کول غوښتل. د هغې د کتابونو موضوع او تنوع زما د پاره پرکشش وه. خو زما داسې حالت و چې تر اوسه زه د خبرو د کثرت نه تنګ وم او چې اوس زه خبرې کول غواړم نو نامعلوم وجوهات زما خوله ګنډي.

غالباً په دې ګاډي کې د څه اسپب وغېره اثر و ځکه هغې به هم ماته نه راکتل او نه یې تر اوسه زما څه نوره حوصله افزایي کړې وه.

دې وخت کې زما نظر په یو شعر ولګېده ، کوم چې د هغې سیټ ته مخامخ د شیشې دیو سر نه تر بل سره لیکل شوی و.

"که راته ګورې درته ګورم ـــــــ که راته نه ګورې پروا دې نه لرمه "

زما د شعر په صحت شك شو ځکه چې تر اوسه داسې څه صورتحال نه و پیدا شوی. ما یو ځل بیا هغې ته وکتل خو هغلته څه کرنښ پیدا نه شو.

زما زړه کې تېره شوه چې ددې ځای نه د پښتو دا شعر ورانول پکار دي. بیا مې ووې چې دې کې د شعر څه غلطي ده. غلطي څه بل چرته ده.

ما همدا سوچونه کول او ګاډی د ښار د هغې برخې نه تېرېده چې د سنیماګانو د پاره مشهور و. په دېوالونو نن سبا د "انجام " پوسټرې لګېدلې وې. ما چې سترګې پورته کړې نو ګاډی هم ددې اعلانِ خېر نه خالي نه و. مخامخ پوسټر لګېدلی و چې پکې پلار د خپلې لور په سر کلاشنکوف ایښی و. او حیدري نعره یې وهلې وه.

د فلم سټوري ماته پته وه. هغه داسې وه چې یوه جینۍ د یو هلك سره مینه کوي او یو بل ته نېك جذبات ساتي. آخر هغوی دواړه د کوره وتښتي. د هغې پلار چې یو کلك پښتون وي ، هلك مړ کړي او بیا خپله لور وولي.

ما چې د فلم د انجام په تناظر کې جینۍ ته وکتل نو د معاملې تل ته ورسېدم. بیا مې زړه ته راغله چې زه هغه تښتوم خو نه صرف یو څو بې ضرره غوندې خبرې کول غواړم. آخر هغه هم انسان دی او زه هم.

مصیبت دا و چې تر اوسه هغې زړې بوډۍ هم "که راته ګورې درته ګورم " قابلِ اعتناء نه و ګڼلی. ما چې دا ځل جینۍ ته وکتل نو خپل حجم راته په کمېدو ښکاره شو. او د هغې خلاف زما د شکایاتو د بوجۍ نه هوا ووته. خو چې په بوډۍ مې نظر پرېوته نو په رګونو کې مې د وینې حرکت تېز شو او د لاسونو ګوتې مې خپلو کې زور شوې. ګویا بوډۍ یې په ستوني کې نیولې ده او لکه د مرغۍ یې چغول غواړي.

دې وخت کې ډرایور لېسټ بند کړ او زما شاته ناست سړي د خپلو ګناهونو بخښنه غوښتل شروع کړل. هغه په رقت آمېزه لهجه د خپلې کورنۍ د ستر پردې د ساتلو خواست وکړو. او د توبې توفیق یې وغوښت.

ماته د ګاډي ماحول دقیانوسي ښکاره شو. زه د ګاډي نه کوز هم شوم خو ماته تر آخره په خپل مقصد کې کامیابي ونه شوه. آخر هغه انسان نه و که څه چې زما ورسره خبرې ونه شوې. ما خو په شعر هم عمل وکړ ، د ګناه کولو تجربه مې هم نشته او خدای ته پته ده چې زه د "انجام " کوم کرکټر

هم نه يم او د هيومن اناټومي او سوشيولوجي طالبِ علم ته د جنس د تفريق څه اهميت دی. نو بيا آخر ولې هغه زما د پاره شجرِ ممنوعه وه يا زه د هغې د پاره ناسور!!!.

Pukhto.Net
پښتو

مشيني دور انسان چرته بيايي

د وليم د ډېوډ سره دومره مينه وه چې وليم به هروخت ويل: زه تا په هر قيمت خپلول غواړم. ډېوډ به هم په شروع کې د هغه په دې خبره لږ څه توجه کوله. خو کله چې د وليم اصرار د حد نه واوښت نو ډېوډ د هغه په نفسياتي اړخ شك وکړ. آخر يو نر هم د بل نر سره دومره مينه کولی شي ؟؟؟.

وليم هم څه کم ښائسته نه و. د پوهنتون په جينکو کې خو دومره مقبول و چې زياتره پرې ستې پټې وې. خو سره د دومره ښکلا هم هغه ډېوډ خپلې دوستی ته مائل نه کړی شو. او مائل شوی به نو څنګه وی چې کله به ډېوډ لږ هم ورسره نرمه رويه وکړه او ورسره به په يوې خواته کښ‌ی‌ناست نو بيا خو به لکه د ژورې وربورې نښتی و. دوليم همدې عادت ډېوډ د هغه نه زړه توری کړی و.

وليم چې خپله بې چارګي وليدله نو د يو دوست په مشوره يې عبادت ته مخه کړه او هره يکشنبه به چرچ ته تلو. هغه په ژړا ژړا د خدای نه د ډېوډ التفات وغوښت. هغه صدقه خی‌رات ورکول هم شروع کړل. روزانه به د لس پنځلس خېرمارو جامونه دده په غوږ‌ځی‌دلې سِکه تِنک‌ی‌دل. ډېوډ د وليم په زړه کې دومره ننوتی و چې وليم صرف دا نه غوښتل چې ډېوډ يې يو حقيقي دوست شي بلکه هغه د ډېوډ ملګرتيا ديوې ښځې خاوند په ځ‌ی‌ر غوښته چې د ژوند ټول رازونه يې شريك وي او په يو بل کې جذب شوي وي.

يوه ورځ وليم د جينيټيکي بدلون په هکله ولوستل چې د جديدو سائنسي وسائلو په مرسته سړی کولی شي چې ځان په ښځه او ښځه کولی شي چې ځان په نارينه بدل کړي.

د شپې چې د خوب په نيت خپلې کوټې ته ننوت نو دډېوډ خيالونه پرې بيا راوورېدل. آخر هغه څنګه کولی شي چې ډېوډ د ځان کړي.

هغه په دې سوچونو کې و چې د ننني درس موضوع يې په ذهن کې راوګرځ‌ی‌ده. ددې خيال راتګ وليم ته يو څه نفسياتي خوشحالي وبخښله. اوټوله شپه يې ددې عمل په هکله په فکرونو ت‌ی‌ره کړه. وليم د خوشحالی نه په جامو کې نه ځائيده. د هغه پلان د هره پلوه کامياب و. هغه په ډېره آسانی کولی شو چې په نزدې جينيټيکي مرکز کې ځان په ښځه بدل کړي او خپل ټول کره وړه داسې جوړ کړي چې بواځې يې د يوې حسينې جينۍ نه توقع ك‌ی‌دی شي. بيا به پوهنتون کې په نوي نوم داخله واخلي او دډېوډ د عاشقانه مزاج نه په ګټه اخيستو د هغه سره يو پائدار محبت وکړي او بيا محبت خپل انجام (واده) ته ورسوي.

سهار ولیم د یونیورسټۍ په ځای ډاکټر ته ورغی اوخپله اراده یې څرګنده کړه. ډاکټر چې دده خبره واورېده نو هغه یې د لاس نه ونیو اود ډاکټرانو یو بورډ ته یې وړاندې کړ. هلته ده ته ددې عمل د تیاره اړخونو په هکله معلومات ورکړل شو. هغه ته وویل شو چې دا کار ډېرې ستونزې لري او ډېر کم خلک بیا خپل لومړي حالت ته راوستل شوي دي.".

ولیم په پوره اشتیاق وویل: "ډاکټر صاحب! ما په خپل نارینه ژوند کې ډېرې تودې سړې لیدلې دي. زه نور بېخي د نارینتوب نه تنګ یم. که رښتیا ووایم نو همدا نارینتوب دی چې زما د یو لوی آرمان د پوره کېدو په لاره کې خنډ دی."

"__ ښه نو چې داسې ده راځه". د ضروري کاغذاتو د ډکولو نه وروسته اپرېشن وشو او ولیم په ښځه بدل کړی شو. بیا ورته څو ورځې په هسپتال کې د پاتې کېدو وویل شو. هغه دومره خوشحاله و چې ټول وخت به یې په خپلو نرمو نرمو لېچو او ښکلو انګیو لاسونه وهل. دهغې نوی نوم ...... الزبت جېن ...... څومره ښائسته و.

څلورمه ورځ چې مینه ناك ولیم په داسې حال کې چې د ډېوډ د وصال آرمان او د بې مثاله خوشحالیو احساس یې په زړه کې و د هسپتال نه راووت نو سترګې یې په مخامخ اخبار والا ولګېدې. ډېرې ورځې د دنیا د حالاتو نه بې خبره پاتې شوی و.

اخبار یې چې پرانیست نو یوه داسې زړه چاؤدونکې چغه یې د خولې نه ووته چې پورته شو او په ځمکه ولګېده .... ډېوډ پوهنتون ته په لاره په یوه ټرېفکي پېښه کې مړ شوی و.!!!

د ډېوډ مړینه د مرګ په دې ګرم بازارۍ کې کومه لویه واقعه نه ده. بلکې د خفګان ځای دادی چې انسان چرته ددې خواهش ونکړي چې نیم دې انسان او نیم دې ځناور شي. یا دا چې په مکمله توګه دې خر او یا غوایي شي چې د انسانیت د اوسنې معیار نه فرار اختیار کړي او د خودکشۍ په ځای چرته د غره په لمن کې څرېدو ته ترجیح ورکړي.

Pukhto.Net
پښتو

ذکر د ځمکې

22اپریل

نن د ځمکې نړیواله ورځ ده. په ټولو چینلونو د ځمکې د مشکلاتو ذکر دی اود هغې د حلولو فکر ما سوچ وکړ چې ورځ د ځمکې لمانځل کیږي اونمایندګي یې انسانان کوي ، دا څنګه لمانځنه ده. دوی ته پکار ده چې ځمکه یې د خپلې ورځ لمانځلو ته پرې ایښی وی یا یې د ځمکې خبرو ته غوږ ایښی وی چې هغه په دې هکله څه وایي او د هغې څه جذبات دي.

ددې کار دپاره ما داسې چل وکړچې د ښار په مضافات کې واقع لویې هدیرې ته لاړم چې د زمانو زمانو راهیسې په کې مړي دفن شوي او د ځمکې لویه حصه یې نیولې ده. هغلته ځمکې ته د قربت او د هغې سره د مرکې په نیت یو سوري شوي قبر ته ننوتم او سترګې مې پټې کړې. د سلام کلام نه وروسته مرکه شروع شوه:

سوال: "نن ستا نړیواله ورځ ده — ته څه محسوسوې ؟"

جواب: "عجیبه خبره ده ولې دا نورې ورځې نړیوالې نه دي څه چې زه یې د خپل مشقت په نتیجه کې راولم. دا تخصیص بې‌خې احمقانه دی. هره ورځ زما عالمي ورځ ده او د ټول عالم له پاره ده".

سوال: "خو دا ورځ ستا د مسائلو دپاره نومول شوې ده چې ستا مسائل څه دي. مثلاً د اوبو کمی ، د هوا ککړتیا ، او د خلکوډیرښت وغیره... "

جواب: "دا زما مسائل نه دي. زما په سر یې خلك ولې راتپي. که هوا او اوبه کم دي یا ګنده دي نو له دې سره زما څه اړیکه ده. خلك ډیر دي او که کم ، په ما یې څه بوج نشته دی. زما اوس هم ډیره حصه خالي ده".

سوال: "نو که د ځمکې د نړیوالې ورځ اصطلاح غلطه ده نو انسانان یې ولې ستا په نوم لمانځي ؟"

جواب: "انسانان خو هغه مخلوق دی چې په کوم لوښي کې وخوري نو په همغه کې پښه ږدي. مسائل یې خپل دي ، ژاړي یې زما په نوم. — زما ددې ورځې سره هیڅ تعلق نشته".

سوال: "ستا د خبرو خو دا مطلب نه دی چې ستا د انسانانو سره هیڅ رابطه نشته او ته د هغوی په هکله بې حسه یې ؟"

جواب: "د دوی په وجود کې زما ماده شامله ده نو ځکه د دوی خیرخواه یم".

سوال: "نو دوی چې دا ناکاره کارونه کوي او ستا په سینه یې فساد برپا کړی دی نو په دې کې خو چرته ستا ددې مادې غلطي نه ده یا ستا لاس خو پکې نه دی شامل ؟"

جواب: "که داسې وی نو زما په داخل کې به هم د بدۍ وجود وی او ما به بد شهرت لرلی. ما سره د دوی نه مخکې پیریانو هم ژوندکړی دی چې یو جدا مخلوق دی. هغوی هم بد رواج کړل او د شر ملګرتیا یې وکړه".

سوال: "ستا او د انسان ترمنځ څه رشته ده ؟ ګاونډیتوب دی ، کوربه توب دی او که ته د هغوی ملکیت یې ؟"

جواب: "ما ورته صرف د لنډې مودې دپاره خپل خدمت وړاندې کړی دی. دوی کردارونه دي او زه سټېج. د ډرامې د اختتام نه وروسته مونږ په یو بل پورې نه یو تړلي".

سوال: "د اشرف المخلوقات د رتبې په هکله دې څه خیال دی؟"

جواب: "دا زما مسئله نه ده. ځکه چې زما ترجیحات بدل دي. دا پوښتنه د خرو، غوایانو، پېشوګانو او داسې نورو په مخکې ایښودل کېدی شي".

په دې وخت کې زما نظر په قبرکې په یو اشرف المخلوقات ولګېده چې اوږد غزېدلی و او تش د هډوکو ډانچه پاتې وه ...ما پوښتنه وکړه:

- "دده په هکله دې څه خیال دی اوتا ورته پناه ولې ورکړې ده. آیا دا ستا په ذمه وارۍ کې شامل دي؟"

جواب: "دا خو چې کوم اشرف المخلوقات د شرافت د کثرت تاب را نه وړي نو د باعزته شاباسي دپاره یې زما غېږې ته راوړي. ځکه چې دوی ته پته ده چې زمونږ اصل ځمکه ده او ځمکه ځان نه شرموي".

سوال: "وخت څه شی دی؟ آیا ته د وخت احساس کولی شې؟"

جواب: "وخت زه زېږوم. بلکې زما حرکت او وجود د وخت د پیدائش او پیمائش دپاره دي. خو زما ورته خپله څۀ ضرورت نشته ځکه چې وخت د ټوټېدونکو خواهشاتو د پوره کېدو د انتظار نوم دی. او دا انتظار نور کوي زه نه".

په دې وخت کې ما سره سوالونه خلاص شو له منې کولو نه وروسته زه بهر ته راووتم او د ځمکې په سر راروان شوم. ماچې شا او خوا وکتل نو هر طرف انسانان د بیلابیلو کردارونو په شکل لګیا وو او سټېج ته یې د خپلې آداکارۍ جواهر ښکاره کول.

زه په سوچ کې شوم چې دا آداکاري د دوی جبلت دی ، ضرورت دی او که نادانی.

حاجت

یو ځل د ځمکې د مخ په یوه حصه کې دوه کورونه آباد وو. یو کور ښه اعلٰی او په نوي طرز جوړ شوی و چې د بل کور قطب طرفته پروت و. د کور ضرورتونه لکه د خوراك څښاك لوښي ، رنګارنګه جدیده مشینري ، فریج ،فریزر ، ګاډي ، حفاظتي وسله او نور ډیر شیان پکې وو. او په بل کور د الله تعالٰی دا مهرباني وه چې ښې ښایسته ګرمې نرمې اوبه ورته نږدې به‌ې‌دې. ددې کور خلکو به چې دهغې بل کور حساب او کتاب ولیده نو ذهنونه به یې مرګي مرګي شو. او د هغې کور خلکوبه چې ددې کور په خوا کې ګرمې نرمې راروانې اوبه ولی‌دې چې د دنیا ټول نعمتونه یې را په مخه کړي دي نو خولې به یې اوبه اوبه شوې.

آخر د هغې کور خلکو صلاح په دې وکړه چې ددې کور په منځ کې لاره ویستل پکار دي. او دې اوبو ته په څه چل ځان رسول پکار دي. خوستونزه دا وه چې د هغې کور د خلکو جامې تکې سرې وې او ددې بل کور تکې شنې. ړوند ته هم ښکاریده چې هغه دی سور په شنو کې راننوتی دی او د چادر او چاردیواری حقوق یې مات کړي دي. ددې ستونزې د پاره سرو دا حل راووېسته چې د اوبو د غاړې د کور د خلکوجامې بدلول پکار دي. ددې غرض د پاره هغوی دې کور ته ډیرې جامې هم راول‌ی‌ږلې خو مشکل دا و چې کوم کس نیم به چې واغوستې نو هغه به پکې څه عجیبه شان ښکاریده.

د هغې کور خلکو چې په دې کور ل‌ی دوه درې سره ولیدل نو راهئ یې کړل او هره خوا یې درز دروز شروع کړ. هغوی په لاسونوکې سره سره ټوپکونه هم راخیستي وو. ددې کور خلکو چې دا حالت ولیده نو د خدای کار ود کومې خوا نه یې څه سپین غوندې ټوپکونه راپیدا کړه او په مزاحمت یې شروع وکړه. په دې وخت کې په دې کور کې دوه درې م‌ی‌لمانه هم وو. هغوی هم په جنګ کې برخه واخیسته خود هغوی په ټوپکونو کې څه چل و چې ډز به یې وکړ نو کله به د سور د ښي غوږ سره ت‌ی‌رشو او کله به د چپ.

نتیجه دا شوه چې د کور ځمکې دډېرو لاشونو وازده ویلي کړه او فضا یې ډیرې جنډې ، ب‌ی‌رغونه وربول.کورکنډر شو اووس‌ی‌دونکي یې یو خوا بل خوا تیت او برك شول. سرو هم ماتې وخوړه او خپل دېوال یې څلور پنځه قدمه وروسته کړ.

بیا ډیره موده په کنډر کې دنادیده قوتونو زور آزمایي روانه وه. او رنګ رنګ نعرې آوازونه پکې واورېدل شو تر دې چې پردي خو لا پرېرده چې ددې کور خپلو سکه ګاونډیانو پکې هم د ګاونډیتوب جنازې وویستې او ددې په مړو یې د تجهیز او تکفین چندې راجمع کړې........ آخر آوازې خورې شوې ، ډمامې وغړېدې ، خبرې زور واخیسته چې دا کنډر به بیا آبادېږي.

د ټولو تر مخه یو پخوانی وس‌ی‌دونکی د کوټ ، پتلون ، ټایي او بریف ک‌ی‌س سره کنډر ته داخل شو. هلته منظر څهٔ بل شاني و. د کنډرې په نیم پربوتو دېوالونو لاوډسپ‌ی‌کرونه راځړوند وو. او په زور و شور سره یې د کنډرې د آبادۍ چغې وهلې. د کور ټول چتونه غورزېدلي او بلې یې نړېدلې وې. د ټېټې چت څه نه څه روغ وو او د انساني حاجت د پوره کولو جوګه وه.

په کنډر کې قطب طرف ته یوه توره کرښه راښکل شوې وه چې هماغه درې م‌ی‌لمانه ترې راواوښتل ، راتلونکي کس ته یې هرکلی ووې او ب‌ی‌رته له کرښې واوښتل او یو بل ته مخامخ کښ‌ی‌ناستل. صاحب د ټولې کنډرې جایزه واخیسته او بیا راغی د کنډرې په ټېټې ورننوت ، همغلته یې پکې واړول او خپل حاجت یې پوره کړ. لږه شی‌به وروسته څه پرس‌ی‌دلي خلك چې د شکلونو نه غله ښکارېدل په کنډررانوتل او په کنډر کې یې ځانونه یو خوا بل خوا ځای کړل. په دې کې یو بل شخص چې څه خړې شان جامې یې اغوستې وې او د واسکټ په ج‌ی‌ب کې یې درې څلور کتابونه منډلي وو اوپه خوله یې یوه ترانه زمزمه کوله کنډرې ته داخل شو. هغه لومړی اوتر اوتر ولیدل اوبیا راغی د یو متروك کوهي د سر تیږه یې لیرې کړه. لاندې څه ګورې چې لغړ ولس د لوږې د لاسه په یو بل خولې لګولي دي او د کوکو او چغو یو قیامت جوړ دی.

دې سړي چې دا حالت ولیده نو دواسکټ د جېب نه یې دوه درې کتابونه لاندې وغورځول او په کوهي یې بیرته تیره ک‌ی‌ښوده. په دې وخت کې د کنډر نه بهر د جوش نه ډك مستانه آوازونه واورېدل شول او دهرې لورې نه د ځوانانو یو بهیر کنډرې ته داخل شو. دا د کنډرې نوی نسل و چې د کنډرې نه دباندې رالوی شوی و. د دوی جامې تقریباً یو شی وې. خو دومره وه چې د خبرو کولوپه وخت به هر یو خوله په بدل انداز کې خوزوله. دوی لا په دې خوشحالۍ کې وو چې د کنډرې په وران ویجاړ حالت یې نظر شو. د هغوی په خوله یو دم د چپ مهر ولګ‌ی‌ده اوخولې یې وازې پاتې شوې. هغوی ډېر زر پوه شول چې د دوی د بدن او د دوی د خاورې ترمنځ څومره فرق دی.

د ډېر سوچ نه پس هغوی راټول شو اوپه شریکه یې یو یادداشت ولیکه چې د کنډرې آبادي یې د سر ټکي و. هغوی په یادداشت غور کولو چې په دې کې یې د کنډرې په یو کونج کې په یو درویش منصبه سړي سترګې ولګ‌ی‌دې چې په ذکر اذکار مشغول و . دوی چې هغه ولیده نو خوا ته یې ورغله او په مؤدبانه لهجه یې وویل: "محترمه! ......زمونږ یو حاجت دی ".هغه غاړه تازه کړه او د جاینماز د لاندې نه یې یو پرقبدلی چاقو راوویست او ګویاشو: "زما هم یو حاجت دی او ستاسې هم ______ راځئ چې په هغه ټېټې حمله وکړو. ستاسې حاجت به پکې هم پوره شي او زما هم."

ځوانانو چې دده چاقو ولیده نو دالاره یې خوښه نه شوه. له هغه ځایه چې راستانه شول نو سترګې یې د کوهي په غاړه په ناست سړي ولګېدې. دوی ټول هغه ته ورغله او په شریکه یې ورته یادداشت وړاندې کړ.هغه سړي یادداشت واړولو راواړولو او ویې ویل: "تاسې آخر څه وایې؟". دوی وویل: "صاحبه!_____ زمونږ یو حاجت دی او هغه دا چې مونږ ددې کنډرې آبادي غواړو". هغه سړي لومړی د لاوډ سپیکرونو اعلانونو ته د ددوی توجه واړوله او بیا یې د جیب نه څه رساله مجله راوویسته اوچپه یې مخې ته ونیوه. لږه شېبه یې سروخوځولو او بیا یې وویل: "باالکل زما هم همدامرام دی. د کنډرې آبادي زمونږ آبادي ده. او زمونږ آبادي ستاسې آبادي ده. یعني دکنډرې آبادي د ټولو شریك حاجت دی. او تاسو خو پوهېږئ چې حاجت روا هغه ټټی ده. اودا حاجت به مونږ ، تاسې او په دې کوهي کې پروت باشعوره ولس په شریکه د صاحبِ ټټی نه پوره کوو."

ځوانانو چې د دانایي دا انتهاولیده نو له ده نه هم روان شو. لږ مخکې چې لاړل نو سترګې یې په هغه کرښه ولګېدې.هغوی څه شېبه کرښې ته ولیدل او بیا په کرښه ورواوړېدل. څه ګوري چې هاخوا د درې کسانو د ناستې ځایونه دي او ترمنځ یې ډېر کاغذونه له نقشو سره ګډوډ پراته دي.

په کاغذونو بېلابېل عنوانات لیکل شوي وو. خو د ټولو مجموعي نکته دا وه چې کرښه راښکونکو غوښتل چې په څه نه څه شکل دکنډرې قطبي خوا له کنډرې نه بیله کړي. وجه یې دا ښودلې وه چې زمونږ یې په کنډره څه. مونږ خو مېلمانه خلك یو زور یې بل چا ته رسي.

په ځوانانو چې د سوچ دا نوې زاویه روښانه شوه نو زړونه یې ودرزېدل او په یادداشت کې یې د څو نکاتو اضافه وکړه او په یوه صلاح راغله او د ټټی مخې ته ودرېدل. هغوی چې ټټی ته سر ښکاره کړ ، څه ګوري چې هغه درې مېلمانه او همغه بد نامِ زمانه سره د صاحبِ ټټی سره یو ځای د دومره پیسو په منځ کې ناست دي چې څه حد یې نه و.

دوی په دې سوچ کې شو چې آخر دابېلتون خوښي او سورمخي کوم حاجت ټټی ته راوستي دي. هغوی په خپلو کې څه خبرې هم کولې خو دوی پرې پوه نه شو. لنډه دا چې دوی فیصله حتمي کړه او یادداشت یې دننه ولېږه ، لږه شېبه پس د ټټی دروازه خلاصه شوه او یو پرسېدلی بریف لکېس بهر ته وغورځېده.

د کنډرې په دېوالونو رازوړندولاوډ سپیکرونو په زوره زوره چغې وهلې: "دا کنډره به آبادېږي ، دا به کور لګېږي. ددې ټول استوګن به بیرته راځي. دلته به ډېر زر وروري ،خوشحالي ، ترقي او پوهه بیرته راشي". خو د کنډرې په منځ کې ولاړ حیران و پریشان نسل تر اوسه په دې پوه نه شو چې دا کنډره به آبادېږي او که نیم پرېوتي دېوالونه به یې نور هم پرېوځي.

Pukhto.Net

تعلیم ښه شی دی

لاندې څلور واقعات ولولئ او د تعلیم د اهمیت نه خبر شئ:

(۱) نوم: صنوبر خان

جنس: نارینه

عمر:۳۵ کاله

تعلیم: مکتب او مدرسه یې نه ده لیدلې.

(۲) نوم: زرلښته

جنس: زنانه

عمر: ۳۰ کاله

تعلیم: ۶ پاس

خبر: پرون د دوی په کور کې غټه لانجه وه. صنوبرخان په زرلښته یو لاس مات کړ. ګاونډیانو ډاکټر ته بوتله.

تحقیق: مونږ چې کله تحقیق وکړ نو معلومه شوه چې د دوی یوه لور ناروغه وه. دواړو زړې نسخې را اخیستې وې. صنوبر به یوه یوه نسخه را ا خیسته او زرلښتې به دا مهرباني کوله چې د ډاکټر نوم به یې لوسته. دې وخت کې د صنوبر نه نسخې ګډې وډې شوې او دویم ځلې یې بیا د هغې مخې ته ونیوې. په دې واقعه زرلښته سره شوه او په یو شنګ پورته شوه او په بې اعتنایی سره یې میړه ته څه ناموزون الفاظ وویشتل. صنوبر چې د ښځې پاره ناځاپه په لوړیدو ولیده نو د ترامیټر یو لاس یې مات کړ.

(۱) نوم: باران خان

جنس: نارینه

عمر:۵۵ کاله

تعلیم: تعلیم نه لري.

(۲) نوم: بلورۍ

جنس: زنانه

عمر: ۴۰ کاله

تعلیم: تعلیم یې نه دی کړی

خبر: خیر خیریت د ی قلاره قلاري ده.

تحقیق:غالباً دده نوم بهرام خان دی خو په غلطۍ سره باران مشهور شوی دی. خلك ورته بارانی ماما وایي. خو دلته د لفظ د تقدس په خاطر باران خان لیکل شوی دی. غټه خبره داده چې د ښځې یې په نوم څه اعتراض نشته او نه دده په ګډه وډه مونډۍ ږیره کې لا د بلورۍ چارګل نښتی دی. د جمعې په ورځ چې ولامبي او سر ږمنځ کړي نو بلورۍ ته د اختر ورځ رایاده شي. دغه شان هر ماذیګر چې باران د فروټو ږیره د بل په دکان کې ودروي او پاتې نیمې روغې نیمې ورستې منې په لفافه کې واچوي او د کور په سرحدونو کې داخل شي نو بلورۍ ته داسې ښکاره شي لکه چې ټول کاینات راغی. او چې بلورۍ په

خپله کړه خوله مسکا راولي نو د باران زړه د ډکو ګورو وريځو په شان په تخنيدو شي او په شړق شړق د وريدو ليواله شي.

(۱) نوم: محمد انور خان
جنس: نارينه
عمر: ۴۵ کاله
تعليم: د يونيورسټي آف ميساچوسټس نه يې په فلسفه او عمرانياتو کې ډاکټري اخيستې ده. اوس د UNO لخوا په هغه ټيم کې شامل دی چې د نړۍ د تهذيبي زوال د عواملو په موندلو کار کوي. د تهذيب او کلچر ترمنځ د تفاوت او رشتې په هکله يې يو کتاب چاپ شوی دی. شاعري يې کمزورې ده.
(۲) نوم: جان بي بي
جنس: زنانه
عمر: ۴۰ کاله
تعليم: تعليم يې نه دی ليدلی.
خبر: څه خبر نشته.
تحقيق: زه چې کله دده شاعري ګورم نو سوچ کوم چې دا شونډې او زلفې د جان بي بي يادوي او که په خپل ټيم کې د کومې تعليم زړلې پېغلې. د حيرانۍ ځای دادی چې دا آسمان او ځمکه څنګه سره غاړه وتلي دي او ترمنځ يې کوم يک بينګ څنګه نه رامنځته کېږي. جان بي بي چې د مور کور ته لاړه شي نو د ميړونو د صفت په ټولي کې ددې وينا وي."هغه زمونږ سړی خو چې کله په کور وي نو ټوله ورځ د کتابونو نه تاو وي. چې ده په دې کتابونو کې څه شی ليدلی سرخوړلی. يو کتاب به يې لا خلاص کړی نه وي چې بل به راواخلي. ډېرو کتابونو ته په يو ځل ګوري."
جان بي بي د ميړه د لر او بر نه خبره نه وه چې ناست په کور دی او نظر يې په ټوله دنيا دی. ګويا جان بي بي هغه خړه پړه آيينه ده چې د ميړه د پرمختګ يا په شاتګ هيڅ انځور پکې نه منعکس کېږي. ..... د خدای ورکړه ده.
(۱) نوم: جهانزېب
جنس: نارينه
عمر: ۲۸ کاله
تعليم: ۸ پاس.
(۲) نوم: جهان آرا
جنس: زنانه
عمر: ۳۴ کاله
تعليم: ۱۲ پاس
خبر: جهان آرا جهانزيب په اوله مياشت طلاق کړ اوس يې د زوی په سر لانجه ده.
تحقيق: واقعه داسې ده چې جهان آرا بنت عمرشاه چې معقول شکل و صورت لري ډېرې مرکې مسترد کړي او ډېرو خلکو ته يې لفټ نه دی ورکړی. حال دا چې ددې د درجې برابر خلك خو شا او خوا په

دلو دلو پراته وو. خو دې خدای خبر کوم بهرام گور د آرمان په هنداره کې ليدلی و. الغرض اوس د مرکو راتگ بند شوی او پلار د صلاح مشورې نه بغير جهانزيب ولد شاه نواز ته ورکړې. نتيجه دا راووته چې جهان آرا د دوه شپو د غويمنډ نه پس په عدالت کې درخواست وکړ او طلاق يې حاصل کړ او دغه شان يې د جهانزيب هني مون په بلډي مون بدل کړ. اوس اته نهه مياشتې تيرې شوي او د جهان آرا زوی پيدا شوی. جهان آرا وايي دا د جهانزيب زوی دی نفقه دې راولېږي. جهانزيب وايي چې زما پراسيسر دومره تېز نه دی چې زوی به راوړم او نه دده کوم ځای ماته دی چې زه يې نفقه درولېږم. زمونږ خو په ټول نسل کې شنې سترگې او پلن تندی نه دی نصيب شوی نو دا صاحب د کومې خوا نه زما زوی شو.... لانجه اوس هم روانه ده.

د پورته واقعاتو نه معلومه شوه چې تعليم واقعي ډېر ښه شی دی.

Pukhto.Net
پښتو

تالاب

زما د دفتر په لاره کي يو تالاب دی. د څو ورځوراهيسي د هغې اوبه وچې شوي او ماهيان پکي مري. زه نن هلته څه شيبه ودريدم او د مړه کيدونکو ماهيانو نظاره مې وکړه. کوم چي مړه شوي وو نو د هغوی سپينو بدنونو د تالاب د تورو اوبو مخ روښانه کړی و او کوم چي مړه کيدل نو دهغوی د بسمل حالت حرکتونو د تالاب په اوبو کي د ژوند شور پيدا کړی و. ما د تالاب په غاړه د غزې په اوسني حالت ډير وژړل او کولمو مي د خپل پښتانه په غم درد شروع کړ. ما احساس کړه چي دلته ژوند څومره تريخ دی او چاپيرچل زمونږ د وړو بچوړو له پاره څومره تور دی. زه چي روان شوم نو زما لاسونه او پښي هم خوځيدل او شاوخوا ته يې زما د وجود احساس ورکاوۀ.

٢

په تالاب کي مي نن عجيبه ننداره وليده. ژونديو ماهيانو د مړو په جسدونو خولي لګولي وې او هر يود خپلې خېټې د ډکولو په غم کي و. داسې څوک نه وو چي دوی ته يې د لاش د حرمت په هکله يادونه کړی وی او يايې د حلال حرام تميز ورپه ياد کړی وی. ما وليدل چي تالاب ته ډير غلاظت او د مختلفو کورونو ګندګي هم وراچول شوی وه چي هغې هم د اوبو په مشکلاتو کي اضافه کړي وه او خامخا به د کوم ماشوم ذهنه سړي کار و. نن د تالاب داوبو نه بدبويي راخته او چا نه شو کولی چي هلته ډير ودريږي نو ځکه خو زه روان شوم.ددې خبري معلومول ګران وو چي دا تعفن د مړو شوو ماهيانو د بدنونو دی او که د حمله آورو د بد عمل نتيجه!!!

٣

نن چي زه دفترته په لاره وم نو حيران وم چي څنګه به د تالاب نظاره کوم. په چا کي چي لږ هم زړه وي نو د ماهيانو دې حالت ته نه شي کتلی چي ټولو خولې د اوبو سرته راويستلي وي او د اکسيجن د لاسته راوړو له پاره مشکله لاره اختياروي. ټول داسې ښکاري لکه امريکې چي د اختر په ورځ صدام راځوړند کړی وي او خپل ټول حسابونه يې برابر کړي وي.
ما د جيب نه هغه دوا راوويسته او تالاب ته مې واچوله چې ماهيان وژني او بيا يې خلک رانيسي. زه خوشحاله شوم چي څه دوی مې د ددې عذاب نه خلاص کړل او ځان ته مي ددې ثواب مبارکي وويله. هوبهو داسې لکه ددنيا ملکونه چې نعرې وهي چې افغانان د مشکلاتو نه راوباسي او ددې سيمې خلکو ته نجات ورکوي.

Pukhto.Net
پښتو

انسان نما

عبدل غوټه راواخیسته. چې خلاصه یې کړه ، روپۍ وې پکې ښه ډېرې. سترګې یې وځلېدې ، پښې یې سستې شوې ، لاره یې بدله کړه او تېز تېز روان شو او بیا به خدای خبر شه دا د چابرکت و چې تر کوره یې راورسولې. په خپل کور لکه د غشي ورننوت ، ښځه یې د لاس نه ونیوه او کوټې ته یې په ځان پسې راښکله. ښځې یې چې پیسې ولیدې نو په مړ وجود کې یې ساه پیدا شوه. دواړو ښه ډېره شېبه روپۍ په لاسو کې واړولې راواړلې. بیا عبدل روپۍ د کوټې په یو کونج کې ښخې کړې او ښځې یې د کوټې په دروازه کې پهره کوله.

نن ورځ هسې په عبدل پورې ښه شوه ، ګنې دهغه ژوند خو د عبدالجبار د غلامۍ نه عبارت و. مزدوران به ښه په کار لګیا وو ، هر یو به د ځان او جهان نه بې پروا لکه مشین چلېدهٔ خو بیا به هم د عبدالجبار د بدوردو نه نه بچ کېدل.

هغه به چې د دروازې په خنګ کې ودرېده ،خېټه به یې راوویسته او تندر تندر خبرې به یې شروع کړې نو د دوی لاسونه به تېز شو او پښې به یې په ډېرو منډو وپړسېدې.

عبدل چې بس ته پورته شو نو کلینر شاته دیکه کړ او یوې ښکلې جوړې ته یې لاره ورکړه. عبدل چې د جینۍ ښکاره اندامونه او چست لباس ولیده نو سترګې یې ټیټې کړې. غټو خلکو ته لیدل هسې هم څه ښه خبره نه ده.

عبدل چې د بس په وروستي سیټ کښېناست نوسترګې یې یو ځل بیا په هغه جوړه ولګېدې. د هغوی ښویه مټې او روښانه مخونه یې چې ولیدل نو په لومړي ځل یې په زړه کې باربار دا خواهش تیر شو چې کاش!...... دده ژوند هم دغه رنګ وی. د افسوس خبره خو دا وه چې عبدل نه خو په ټول عمر کې چرته داسې لباس اغوستی و ، نه یې قد قامت دومره شاندار و او نه یې آواز دومره دروند و. تر دې چې ددغه انسان نما مخلوق د اوسېدنې د ځای په هکله یې هم څه واضحه تصور نه شو کولی.

عبدل چې کور ته راورسېده نو یو ځل بیایې ذهن پرېشانوونکو خیالاتو ونیو. د هغه سترګو ته به بار بار عبدالجبار او په بس کې ناسته جوړه رامخې ته کېدل او د خپل استطاعت نه بهر به یې سوچونه کول. داسې خلك هغه د لارې په سر هم لیدلي وو او د ښائسته او ښکلو موټرو د شیشو دننه یې پرې هم سترګې لګېدلې وې. هغه ته دغه رنګه خلك د انسانانو نه پورته یوه داسې طبقه ښکارېده چې هیڅ ډول غم او پرېشاني نه لري او نسل په نسل اعلٰی پیدا کېږي. ځکه خو یې په ځان پښه ایښې

وه او د خپل حالت نه يې ګیله نه کوله. خو نن خدای خبر ولې د هغه زړه را ډک شو او په ډېر شدت يې د ښه ژوند تمنا وکړه.

نن ټوله ورځ هغه د عجیبه شان ذهني کشمکش ښکار و. کار به يې هم کولو او خپل حالت ته هم فکر وړی و. د هغه په ذهن کې هسې داخبره ناسته وه چې دده سره چې څه کېږي ښه نه کېږي. هغه به چې هره خښته راپورته کوله نو زړه به يې غوښتل چې د عبدالجبار په سر يې ووولي.

د چاې په وقفه کې مزدورانو عبدالجبار ته د نوې جوړې مبارکي ورکړه:

"-خیر دي وي ....دا بهرنی پیس دی ، ورور مې راستولی دی........ خو تاسې خپل کار کوئ. اخوا دېخوا ډېرمه ګورئ ..... پیسې درکوم څه سوال خو درته نه کوم."

عبدالجبارد زمري په شان وغرمبېد.

دعبدالجبار يو يو لفظ د عبدل په مزغو کې څړیکې وکړې. ورځ تېره شوه ماذیګر چې کور ته روان شو نو د څه مزل وروسته يې په لاره کې یوه غوټه ولیده. عبدل غوټه راواخیسته.چې خلاصه يې کړه ، روپۍ وې پکې ښه ډېرې. سترګې يې وځلېدې ، پښې يې سستې شوې ، لاره يې بدله کړه او تېز تېز روان شو او بیا به خدای خبر شه دا د چا برکت و چې تر کوره يې راورسولې. په خپل کور لکه د غشي ورننوت ، ښځه يې د لاس نه ونیوه او کوټې ته يې په ځان پسې راښکله. ښځې يې چې پیسې ولیدې نو په مړ وجود کې يې ساه پیدا شوه. دواړو ښه ډېره شېبه روپۍ په لاسو کې واړولې راواړلې. بیا عبدل روپۍ د کوټې په يو کونج کې ښخې کړې او ښځې يې د کوټې په دروازه کې پهره کوله.

بیا نو لږې ورځې هم نه وې تېرې شوې چې دعبدل نوم په عبدالقهار بدل شو او ځانته يې په ښار کې د بنګلې د پاره ځمکه واخیسته او مزدوران يې پرې واچول. عبدالقهار به هره ورځ د کار لیدلو ته راته. يوه ورځ چې دخپل شېورلېټ نه کوز شو نو په يو خاص انداز راغی او د دروازې په خوا کې ودرېد ، څېټه يې راوویسته او په بدوردو يې شروع وکړه. مزدروانو چې د دروازې په لور وکتل نو دکړو سولېدلو بڼو او ګردجنو سترګو په وړاندې يې يو لوړ دړنګ انسان نما مخلوق ولاړ و__________
هغه چې نسل په نسل اعلی پیدا کېږي او هیڅ ډول غم او پریشاني نه لري.

کاروبار

د شپې ټیك دولس بجې یو یخ وجود په څمکه راپرېوته او بل ګرم وجود ترې مخ واړولو او روان شو. بله خوا ډېر لاتعداده وجودونه د کورونو نه راووتل او دېخوا یې رامنډې کړې.......

قاتل چې خلك ولیدل نو سمدستي په یو لویدلي قبر کې پټ شو. دې وخت کې پولیس هم راورسی‌دل او د رارسی‌دو سره سم په هدیره ورننوتل او په څو شېبو کې یې قاتل ګرفتار کړ.

د اوړي اوږدې ورځې وې ، خلکو به چې د تولې ورځې ګرمي وګالله نو د شپې به داسې وغزېدل چې دنیا به وران‌ی‌ده نو غږ به چا نه اورېده. په همدې شپو کې د زېړي ګل د کور غلا وشوه او داسې وشوه چې په لږ وخت کې سوال ته کښی‌ناست او بدې ورځې یې شروع شوې.

یوه ورځ پرې د احمد میا ص‌ی‌ب زړه خوږ شو ، ورته ویې ویل:"خپل مې یې ، زړه مې دربانديې خوږېږي. راځه چې یو چل درته وښایم دا ګوذاره به دې لړه روانه شي ".

احمد میا زیاړي ګل کور ته د ځان سره بوتلو او څه ضروري طریقې مریقې یې ورته وښودلې. بله ورځ سحر چې خلك د کورونو نه راووتل ، نو په هر دېوال یې په یو اشتهار سترګې ولګ‌ی‌دې:

روحاني علاج

عامل سیّد زېړي شاه بابا

د هر قسمه سحر و جادو وغ‌ی‌ره شرطیه علاج

بیا نو لږې ورځې هم نه وې ت‌ی‌رې چې په زېړي شاه خلك رامات شول. زېړي شاه به د کور په یوه سکلې کوټه کې ناست و ، اوږدې تسپې به یې په لاس کې وې. او د ږیرې نه به یې د عودو او مشکو ګډې وډې خوشبویې ګانې په هوا کې خورېدې. له زېړي شاه سره د هرې ناروغۍ علاج موجود و. د ک‌ی‌نسر ، پښتورګو درد ، رسولۍ ، زېړي ، بې اولادۍ او ناکامه عشق د پاره به هغه تعویذونه راویستل او ځاښتونه به یې لیکل. لومړۍ خو د هغه په تعویذونو د چا باور نه راته ، خو کله چې خلکو ولیدل چې هغه ورسره پخپله ځي او تعویذونه راوباسي نو عالَم په راچل‌ی‌دلو شو او په زېړي شاه د روپیو باران جوړ شو.

زېړي شاه به د هر ناروغ سره پخپله تلو او کومه هدیره به یې چې ورته ښودلې وه ، په هغې کې به یوې خواته کښېناست او مراقبه به شو. دم دعا به چې وشوه نو یوې خواته به روان شو. په یوه قبر به یې لاس ک‌ی‌ښوده او یو ځای به یې په کې په نخښه کړ. د ناروغ سره راغلو کسانو به چې هغه ځای

راوسپړه نو یو تعویذ به یې ترېنه برآمد کړ چې د ډېرو ګڼو وډو کرښو نه به ډک و او ستنې به په کې ټومبل شوې وې. زیړي شاه به بیا مراقبه شو او د مراقبې نه وروسته به یې په بل قبر لاس لګېدوه. د هغه نه به هم یو تعویذ راوویستل شو.

د زیړي شاه په مریضانو کې ډېر تعداد د ښځو و چې خپلو خواښې ګانو ، یوورګانو او انګورګانو به پرې تعویذونه کړي وو.

د زیړي شاه کاروبار ښه په ترقۍ کې شو.تر دې چې خلکو د شاه او خوا نور سیدان او پیران پرېښودل او په ده رامات شول. احمد میا چې دا حال ولیده نو د یو ځنګل دې بل زمري ته یې خره کړه.

یوه شپه په داسې حال کې چې زیړي شاه د لاندې کلي په لویه هدیره کې په قبرونو کې تعویذونه ښخول او د نخښې د پاره به یې پرې توره تیره لګېدوه ، احمد میا ورته په کوپړۍ تمانچه لګېدوه او چې څو زیړي شاه ځان خوځولو..... ګولۍ یې د سر نه ووتې.

Pukhto.Net
پښتو

صابر شینواری

Pukhto.Net
پښتو